

Протокол

Второ заседание на КН на ОПРР

05 юни 2015 г.

9:30 ч.

**Зала „Триадица”, Дом №2,
Резиденция „Бояна”, гр. София**

Предмет:	Второ заседание на Комитета за наблюдение на Оперативна програма „Региони в растеж” 2014-2020 г.
Участници:	Деница Николова, МРРБ Ася Станкова, МРРБ Иван Попов, МРРБ Мария Станевска, МРРБ Ирина Захариева-Шопова, МРРБ Боряна Войчева-Ненкова, МРРБ Тамара Кулева, МРРБ, СЦР Антонина Дончева, МРРБ, СИР Юлиян Моллов, МРРБ, ЮЦР Николай Николов, МРРБ, ЮИР Илиана Георгиева, МРРБ, ЮЗР Лазар Лазаров, АПИ Илиана Захариева, АПИ Георги Семерджиев, МТИТС Десислава Михалкова-Станимирова, МИ Милка Нанова, МТ Яна Георгиева, МОСВ/ОПОС Светла Иванова, МОСВ Ирина Иванова, МТСП Лидия Атева, МФ Мануела Милошева, МФ Василка Костадинова, МФ Пролетка Радонова, МФ Антония Борисова, МЗХ Нина Шербетова, МЗ Ангел Ангелов, МК Юлия Минева-Милчева, ММС Мая Петкова, МВР Явор Стоянов, МС Ангел Сираков, МС Даниела Николова, МС, СНСЕИВ Финка Денкова, НСИ Йонко Йонков, Селскостопанска академия Георги Терзийски, РСР, СЗР Георги Ранов, РСР, ЮИР Розалин Петков, РСР, ЮЦР Петър Василев, РСР, СЦР Живка Такева-Първанова, РСР, ЮЗР Атанаска Николова, НСОРБ Илиана Филипова, БАРДА

	<p>Здравко Сечков, ФРМС Стефан Василев, АИКБ Огнян Димов, КТ Подкрепа Димитър Димитър, АОП Цвета Наньова, БАКЕП Даниела Михайлова, ЦМЕДТ Амалие Цанко Шандров, Фондация «Регионални инициативи Илияна Русева-Захариева, АУБ Владислав Пискорц, ЕК Борислава Удфорд, ЕК Иван Аспарухов, МРРБ Лазаринка Стоичкова, МРРБ Татяна Пройчева, МРРБ Татяна Бояджиева, АПИ Тонка Милева, МК Станислава Кирилова, РСР, ЮЗР Силвия Георгиева, НСОРБ-АКТИВ Мадлена Топалова, ИАРА Надя Данкинова ФОНД ФЛАГ Янита Биразова, МРРБ Цветелина Димитрова, МРРБ Магдалена Пенева, МРРБ Адриана Атанасова, МРРБ Димитрина Николова, МРРБ Кети Караколова, МРРБ Иван Добрев, МРРБ Тодор Терзиев, МРРБ</p>
	Златко Стефанов, МРРБ

Въведение:

Второто заседание на Комитета за наблюдение на Оперативна програма „Региони в растеж” 2014-2020 г. (КН на ОПРР) беше проведено в зала „Триадица”, Дом №2, Резиденция „Бояна”, град София. Присъстваха членове на Комитета за наблюдение на ОПРР, в това число представители на министерства, агенции, държавни ведомства, сдружения на общини, регионални съвети за развитие и социално-икономически партньори, наблюдатели от Европейската комисия, както и представители на ГД „Програмиране на регионалното развитие” към МРРБ – Управляващ орган на ОПРР и Секретариат на КН.

Откриване на заседанието и приветствие на г-жа Деница Николова, заместник-министр на регионалното развитие и благоустройството и Ръководител на УО на ОПРР.

Г-жа Деница Николова откри второто заседание на Комитета за наблюдение по ОП „Региони в растеж” 2014-2020, който е „в сянка” защото все още няма одобрена програма. От друга страна, г-жа Николова отбележа, че в рамките на предходните месеци успешно са приключени преговорите с ЕК и

затворени ключовите глави по отношение на преговорния процес и към настоящия момент има готовност, след малки технически детайли по Програмата, до края на месеца да има одобрена оперативна програма, което е изключително голям успех и постигане на първата основна цел по отношение на одобряването на основния стратегически документ, който изпълнява мерките включени в стратегията за развитие на регионите. Г-жа Деница Николова каза, че това което е постигнато е изключително важно, макар и с компромиси по отношение на една от приоритетните оси на оперативната програма, а именно възможността да се подкрепят малките градове на територията на страната – 28 на брой, тези които са в отдалечените региони, погранични региони, там където има потенциал за развитие, тези, които са определени съгласно Националната концепция за пространствено развитие като вторични и третични центрове на растеж, да бъдат подкрепени в посока изграждането на инфраструктура или съответно внедряването на мерки за енергийна ефективност в социална, културна, образователна инфраструктура, мерки за обновяване на многофамилните жилищни сгради. Това са неща, които ще допринесат за потенциалното развитие на съответните градове, ще предоставят възможност за тяхното икономическо развитие и съответно за създаване на заетост в тях. Много е важно, че не само успешно се затваря преговорният процес, но и са взети съответните решения на национално ниво, които позволяха да се изпрати финалният вариант на оперативната програма за одобрение към ЕК. Г-жа Деница Николова изрази надежда, че вече ще се говори единствено за изпълняване на тази оперативна програма, без да се коментира това какво е необходимо да се включи в нея като обхват, дейности, бенефициенти и потенциални мерки за изпълнение.

В рамките на днешното заседание фокусът ще бъде поставен в посока изпълнение на оперативната програма от гледна точка на изисквания, критерии за кандидатстване на първо място към големите градове, които са обхванати от Приоритетна ос 1 на оперативната програма, както и по отношение на готовността на един от ключовите бенефициенти, Агенция „Пътна инфраструктура“, за кандидатстване по линия на Приоритетна ос 7 „Пътна инфраструктура“, за да започнат мерките за изпълнение. В рамките на днешния комитет ще бъдат взети и съответните решения, които ще позволят да стартира и предварително изпълнение на Програмата, още преди тя да бъде одобрена. Г-жа Деница Николова уточни, че комитет „в сянка“ означава, че след официално одобрение на Програмата, в същия този състав ще трябва да се препотвърдят взетите решения, които са взети по време на първото заседание на КН в края на миналата година и по време на настоящето заседание.

Преди да се влезе в детайли по отношение на дневния ред и информация, която ще се предостави в хода на днешното заседание, г-жа Деница Николова даде думата на господин Пискорц, представител на ЕК, отговарящ за звеното за България по отношение на изпълнението на оперативните програми, за да каже няколко думи на Комитета за наблюдение.

Приветствие към членовете на КН на ОПРР 2014-2020 от г-н Владислав Пискорц и Г-жа Борислава Удфорд, представители на ГД „Регионална и градска политика“ на ЕК

Г-н Пискорц благодари за дадената дума и изказа удоволствието си да

бъде тук, днес в един важен момент. Той изрази увереност, че след приключване на преговорите за новата програма, следва отстраняване на някой технически детайли и се очаква през следващите няколко дни, до седмици, тя да бъде окончателно одобрена. Г-н Пискорц изрази удовлетворение от присъствието на толкова широко представени заинтересованите страни на този мониторингов комитет. Това е демонстрация на новия подход в кохезионната политика до 2020 г.- завишен фокус върху резултатите, и едно от задълженията на Комитета за наблюдение е да осъществява мониторинг върху изпълнението на Програмата и промените внасяни в нея, за да се гарантира, че ще се постигнат желаните резултати и да покаже какви са положителните промени благодарение на средствата, които са били използвани. Средствата се отпускат на базата на предварителни условия, т.е. необходимо е да има условията, които ще гарантират доброто изпълнение на програмите. Този програмен период ще има по-голям фокус върху развитието на регионите и градското развитие. България е сред малкото европейски държави, в които се разпределят най-голям по обем средства, най-голям процент средства в развитието на регионите и в градското развитие. Това дава една добра възможност на градовете да се развият по един интегриран начин, но това също е и предизвикателство, защото нещата ще стоят по много по-различен начин, отколкото в предния период. В член 7 от общия регламент се говори за интегрирани стратегии за градско развитие, т.е. България ще трябва по един интегриран начин да отговори на предизвикателствата, свързани с околната среда, икономиката, заетостта и това не е никак лесно. УО ще отговаря за разпространяване на информация относно това което се прави за българските градове. Г-н Пискорц изрази удовлетвореност, че днешното заседание ще допринесе за допълнителното развитие на тази програма.

Г-жа Удфорд, представител на звеното отговарящо за България в ГД „Регионална и градска политика“, се представи като посочи, че тя е отговорното лице за Програмата „Региони в растеж“, както и за стария период. Тя благодари на екипа, който стои в основата на разработване на тази програма, за отдадената работа през миналата година и съобщи, че ГД „Градска и градска политика“ е получила 7 различни версии и промени в оперативната програма, като окончателната версия ще се представи след консултации между отделните служби на ЕК. Тя поясни, че в момента се събират последните коментари и изрази надежда, че в рамките на няколко седмици ще се получи решението за приемане на Програмата и ще започне работа по нея.

Вторият ѝ коментар допълни казаното от г-н Пискорц по отношение ролята на комитета за наблюдение. Г-жа Удфорд посъветва всички членове на КН да не се отнасят към него като стандартен комитет за наблюдение, а като една платформа за обсъждане, за обмен на информация и мнения. Това заседание следва да добави стойност към развитието на Програмата. Комитетът за наблюдение следва да изисква по прозрачен начин информацията, която се гласува и др. Комитетът за наблюдение трябва да гарантира балансирано представяне на всички интереси, на всички партньори и всички членове на комитета трябва напълно да разбират своята роля. Винаги следва да има предварително изпратена програма, дневен ред, могат да бъдат канени външни експерти, които да представят своето становище по определени специализирани теми. Комитетът следва да работи по разработването на прозрачна и всеобхватна методика. От ключово значение е да се разработят ключови и всеобхватни прозрачни критерии, затова една от основните роли на комитета за

наблюдение е да одобри методиката и критериите за подбор, това е записано в член 110 в новия регламент. Част от тези точки са включени в дневния ред за днес. Г-жа Удфорд изрази желание представителите на ЕК, в качеството си на наблюдатели на КН, отново да имат възможност да обсъждат точките, които се обсъждат на това заседание по приоритетна ос 1 и 7. Ако се реши това да се осъществи чрез писмена процедура, Г-жа Удфорд пожела да им се предостави достатъчно време за представяне на коментари и да се запознаят с финализираните критерии за подбор преди да се вземе решение, че тези критерии са окончателно разработени за приоритетна ос 1 и 7.

Г-жа Деница Николова благодари за подробно представената роля на Комитета за наблюдение, който ще има важен принос по отношението на изпълнението на новата оперативна програма „Региони в растеж“. В тази връзка на това заседание предстои разглеждането на критериите за оценка по отношение на две ключови приоритетни оси за Програмата – приоритетна ос 1 и приоритетна ос 7. В този смисъл се очаква и приносът на членовете на комитета за наблюдение с оглед вземане на адекватни решения. Г-жа Николова поясни, че на предварителен етап е предоставена Програмата и дневния ред на заседанието.

Не бяха направени коментари от страна на членовете на КН по отношение на предварително представените дневен ред и програма.

Приемане на протокола от първото заседание на Комитета за наблюдение на ОПРР 2014-2020

Г-жа Деница Николова представи първа точка от заседанието „Приемане на протокола от първото заседание на Комитета за наблюдение на ОПРР 2014-2020“. Получени са коментари по протокола от страна на ЕК, които са отразени и са приемливи за УО. Г-жа Деница Николова предложи за одобрение протокола от първото заседание на КН, като отбеляза, че той е предварително изпратен в окончательния му и ревизиран вариант до всички членове на КН. Допълнителни коментари и бележки не бяха направени и протоколът бе приет единодушно.

Взети решения:

Решение 1

КН приема протокола от първо заседание на КН на ОПРР 2014-2020.

Представяне на последен вариант на ОПРР 2014-2020

Г-жа Деница Николова представи следваща точка от дневния ред „Представяне на последен вариант на ОПРР 2014-2020“, който е актуализиран след всички преговори с ЕК, вариант на ОПРР, който включва всички компоненти на оперативната програма – обхват, дейности, бенефициенти и всичко предвидено за изпълнение до 2020 г. Г-жа Деница Николова даде думата на г-н Иван Попов, началник на отдел „Програмиране, оценка, информация и публичност“ да направи представяне на Програмата.

Г-н Иван Попов представи последния вариант на ОПРР 2014-2020 г., който

се очаква да бъде одобрен от ЕК. Запазва се териториалният обхват, представен на предходното заседание на КН. Г-н Попов подчертва, че Програмата покрива цялата територия на страната и е основният инструмент за подкрепа на формулирания в Националната концепция за пространствено развитие модел на умерено полигонично развитие на българската територия, включващ система от различни йерархични нива на градове. Основният фокус, както подчертават и представителите на ЕК, е насочен към устойчивото и интегрирано градско развитие, което обхваща градовете от 1-во до 3-то ниво на тази полигонична система. Това са средните и големи градове, разположени в централните по-силно урбанизирани територии на страната. Програмата има роля и осъществява подкрепа и на т. нар. малки градове, които са важни опорни центрове в периферните райони на страната, които се препокриват със селските територии. Тези малки градове имат своята роля като административни центрове, предоставящи услуги, както и възможности за работа за населението от периферните територии. Г-н Попов съобщи, че е изместен фокусът на Програмата по отношение на малките градове.

Г-н Попов представи Приоритетна ос 1, включваща четири тематични цели, които подкрепят останалите, както и тежестта на всяка тематична цел, която се покрива от останалите. Тематична цел 4 включва мерките за енергийна ефективност и градски транспорт. Тематична цел 6 „Опазване на околната среда и на сърчаване на ресурсната ефективност“ е насочена към мерките за градска среда, както и мерките за подобряване на зони с потенциал за икономическо развитие в градовете. Тематична цел 9 е насочена към общинска социална инфраструктура, която включва спортна и културна инфраструктура, но от гледна точка на социално включване и предоставяне на достъп до този тип услуги, които дават възможност за социализация на различни социални групи от обществото. Тематична цел 10 е насочена към общинска образователна инфраструктура.

При представянето на ПО 1 г-н Попов подчертва, че тази ос обхваща повече от 50 % от ресурса на оперативната програма и тя се ползва от едно изключение, което предоставят регламентите, тъй като през новия програмен период една приоритетна ос трябва да отговаря секторно към една тематична цел. Тази приоритетна ос включва 4 тематични цели и 5 инвестиционни приоритета, което дава възможност за по-големи ефекти при реализирането ѝ, тъй като ще бъдат реализирани интегрирани мерки. Тази приоритетна ос се изпълнява на базата на член 7 от Регламента за ЕФРР. Основната новост е, че градовете, които са определени за подкрепа, 39-те града, ще изпълняват приоритетната ос като т. нар. „частични“ междинни звена, на които УО предоставя ролята за оценка и избор на проекти. Това е една изцяло нова роля, която общините ще възприемат. Тази година бяха официализирани насоките на ЕК за изпълнение на член 7, които ясно и категорично дадоха насоки относно процедурите, които трябва да се спазват. Основата за изпълнение на тази приоритетна ос са т. нар. градски стратегии за развитие. В тази връзка МРРБ и общините на много ранен етап започнаха подготовка на тези градски стратегии, т. нар. Интегрирани планове за градско възстановяване и развитие. До голяма степен пътят до тази нова роля е извърян.

Г-н Попов каза, че ще фокусира вниманието върху новите моменти, които крият своите рискове и предизвикателства пред изпълнение на оперативната програма. На първо място това е новият подход, ориентиран към резултатите, новият процес на наблюдение и оценка на изпълнението, който освен

стандартните процедури за налагане на финансови корекции и други, има и допълнителни механизми за проследяването на постигането на резултати. Един такъв механизъм е поставянето на междинни цели за всяка една приоритетна ос. Г-н Попов представи междинните цели на приоритетна ос 1, които включват финансов индикатор, който представлява средствата заложени в Програмата и трябва да бъдат сертифицирани до края на 2018г. – EUR 173 млн. Включват се и показател за изпълнение (индикатори за продукт), чиито стойности трябва да бъдат постигнати по изпълнени дейности до края на 2018 г. Неизпълнението на тези стойности до 2018 г. може да доведе първо до неусвояване на резерва от 6,21 % от стойността на цялата приоритетна ос, като по-съществено неизпълнение може да доведе до спиране на плащания по Програмата и съответно до загуба на средства. Междинните стойности, сравнени с целевата стойност, не са толкова големи. Следва да се има предвид, че Програмата е инфраструктурна, като един инфраструктурен проект, дори и при срок 2-2,5 години, има и непредвидени обстоятелства, поради което не остават много години за постигане на стойностите на индикаторите. Друг съществен момент са предварителните условия, поставени на национално ниво, и които не зависят изцяло от УО и бенефициентите, зависят от цялостната политика на държавата и реформите в определени сектори. Те се делят на общи предварителни условия и тематични предварителни условия. Анализът за тяхното изпълнение е направен в Споразумение за партньорство, като в оперативната програма са отразени тези, които се отнасят конкретно за ОПРР. От общите предварителни условия има 2 /две/, които не са изцяло изпълнени. Условието по отношение на обществените поръчки, което включва създаването на опростено законодателство, подобряване на системите за управление и контрол по отношение на предварителен и последващ контрол на еврофондовете, системите за обжалвания, обучения, изграждане на капацитет на централно и местно ниво. Срокът за изпълнение на това условие е 2016 г., като ежемесечно Министерски съвет проследява изпълнението на предварителните условия. Изпълнението на предварителните условия има и междинни срокове. Тези срокове са възможността на комитетите за наблюдение да проследяват дали има риск някое от условията да не се изпълни, за да се предприемат необходимите мерки. Неизпълнението на предварителните условия до края на 2016 г. води до спиране на плащания по Програмата и може да доведе до загуба на средства. Другото общо предварително условие, което не е напълно изпълнено, касае събирането на статистическа информация по отношение на индикаторите. Индикаторите за резултат са съществен елемент през новия програмен период, тъй като всички оперативни програми са ориентирани към резултати. Събирането на информация за стойностите на индикаторите трябва да е статистически обосновано, обществено достъпно и т.н. Програмите включват специфични показатели за резултат, които се събират от националната статистика, но някои данни не са обществено достъпни, тъй като касаят поверителни данни. За целта има работна група към НСИ и се провеждат редовни срещи с НСИ, които са подготвили образци за методология за събиране на данни за индикаторите. Тези образци трябва да бъдат попълнени с подробна методология какви мета данни се събират, как се обобщават, агрегират и да бъдат валидирани от НСИ, и да влязат в системата ИСУН. Тези фишове трябва да бъдат готови до 2 месеца след одобряване на Програмата, като вече е стартирала работата по тях съвместно с НСИ. В тази връзка г-н Попов обръна внимание, че са подгответи декларации за съгласие от страна на бенефициентите за предоставяне на такива данни на управляващите органи за

нуждите на мониторинга, които ще бъдат публикувани заедно с насоките за кандидатстване и всеки бенефициент трябва да ги подпише и да даде своето съгласие.

По отношение на приоритетна ос 1 от частично изпълнените тематични условия са тези насочени към социалното включване и въвеждане на стратегическа рамка за приобщаване на ромите. Предвижда се да бъде създадена специална функционалност на системата за мониторинг и контрол на Националната стратегия за интеграция на ромите до края на тази година.

Г-н Попов продължи с представяне на Приоритетна ос 3 на ОПРР 2014-2020, като поясни, че отделно ще бъдат представени малките градове от ПО 2. Приоритетна ос 3 е насочена към регионална образователна инфраструктура. Г-н Попов представи междинните стойности, които трябва да бъдат постигнати до края на 2018 г., като целевата стойност на финансовия индикатор е цялата стойност на приоритетната ос от EUR 114 млн. Особеност на тази приоритетна ос е, че тя е секторна и покрива цялата територия на страната. Г-н Попов поясни, че финансирането ще се основава на стратегически подход и стратегиите в сферата на образованието на базата на списъци с приоритетни обекти, които се подготвят от Министерство на образованието и науката. Конкретни бенефициенти са МОН за училища под негова юрисдикция, Министерство на земеделието и храните, Министерство на младежта и спорт, Министерство на културата, но също и общини, специално за професионалните гимназии, които са приоритизирани в този списък от регионално и национално значение. На база на рейтинговата система за висшето образование, като част от стратегията за насърчаване на ключови специалности и висши училища, които имат сериозен принос за растежа и заетостта на национално ниво, се подготвя списък с приоритизирани обекти.

Г-н Попов представи Приоритетна ос 4 „Регионална здравна инфраструктура“. В подкрепа на реформата в сектора на здравеопазване е приоритизиран подсектор, който е обхванат в цялост от приоритетната ос, а именно системата на спешната помощ. Тази система включва центровете за спешна медицинска помощ и техните филиали, както и спешни отделения в големите държавни болници. Изпълнението на тази приоритетна ос се предвижда да се изпълни с един голям проект, който ще бъде подаден от Министерство на здравеопазването и следва да бъде одобрен от ЕК. Предвижда се в рамките на този голям проект да има и техническа подкрепа. По отношение на неизпълнените предварителни условия има две дейности, които касаят ОПРР. Това са разработването на нов модел на спешна помощ, който е почти изпълнен със създаването на Концепция за спешна помощ, както и разработването на механизъм за мониторинг и отчитане на Националната здравна стратегия. Срокът за изпълнение на тези условия е до края на 2015 г.

Приоритетна ос 5 „Регионална социална инфраструктура“ е насочена към продължаване на процеса на deinституционализация. Приоритетно следва да бъде довършена реформата в deinституционализацията на социални услуги за деца и има възможност да бъде продължена реформата по отношение на възрастните хора. Г-н Попов представи и междинните стойности на индикаторите по тази приоритетна ос, като EUR 50 млн. е стойността на приоритетната ос. Ключовите документи са Визията за deinституционализация на грижите за деца и Стратегията за дългосрочна грижа. Бенефициенти са общините, но и Министерство на здравеопазването по отношение на медико-социалните домове.

Приоритиозацията на обекти ще бъде осъществена въз основа на двете стратегии.

Приоритетна ос 6 „Регионален туризъм“ е на стойност EUR 100 млн. Първоначалната концепция възприета от УО е била да се търси възможността за предварителна приоритизация на проекти. След проведени няколко заседания на подгрупа към Тематичната работна група за ОПРР за разработване на методология се достигна до заключението, че оста е насочена към обекти от национално и световно значение, които вече са дефинирани като такива и имат голям потенциал за генериране на приходи. Съгласно опита от предходния програмен период, тези обекти са подходящи за финансиране с финансови инструменти или комбиниране с БФП. Г-н Попов представи пример за такъв проект за манастир, в рамките на който БФП може да бъде използвана за реставрация и консервация на културния обект, докато кредитният ресурс да покрие допълнителни дейности, които да осигурят по-голяма продължителност на престоя на туристите на конкретния обект с цел генериране на повече приходи от посещения. Могат да бъдат включени информационни центрове, магазини за сувенири, паркинг за обекта и други различни приходоносни дейности, които да допълнят цялостния туристически продукт.

Г-н Попов уточни, че за целта кандидатстването ще се извършва пред финансовия инструмент, т. нар. Фонд за развитие на туризма, който ще оценява проекта, капацитета и потенциала за генериране на приходи на база на бизнес план за съответния проект и ще може да установи не само нивата на лихвите, но и процента на безвъзмездна помощ, с който да се допълнят дейностите по проекта, за да бъде финансово устойчив, да удовлетвори обществения интерес и да генерира приход, заетост и работни места.

Приоритетна ос 7 „Регионална пътна инфраструктура“ е на стойност EUR 194 млн. Тя е насочена към ключови второстепенни и третостепенни пътни възли свързващи TEN-T мрежата и осигуряващи регионална достъпност и достъп до европейските пазари. Г-н Попов подчертава, че това е изключително важна приоритетна ос. Тук е заложена междинна стойност от само 38 км. за 2018 г. с оглед на това, че строителният сезон е кратък и проектите са продължителни. Г-н Попов поясни, че финансирането ще се извършва на база на приоритизиран списък с пътни отсечки, оценени от Агенция „Пътна инфраструктура“ на базата на методология, която поставя важни критерии относно това пътната отсечка задължително да осигурява връзка с TEN-T мрежата и да има принос за растеж и заетост. Важно предварително условие е насочено към осигуряване на стратегическа рамка за транспорт, като по отношение на ОПРР е предвидена Националната пътна стратегия и средносрочна програма за нейното изпълнение. Одобрението на тези документи се очаква в най-скоро време.

Г-н Попов представи Приоритетна ос 8 „Техническа помощ“. Той обръща внимание, че тази ос е насочена, както за обезпечаване дейността на УО, което е съществена част от изпълнението на Програмата, така и към осигуряване и развиване на капацитета на бенефициентите. Важна е ролята на приоритетната ос по отношение на новите междинни звена, като се предвижда специален ресурс за тези 39 града, който да ги подпомогне за изграждане на звената и дейностите по оценка и избор на проекти. Тук е изключително важно създаването на мрежи от градове, обмяната на опит, не само между българските градове, но и с европейските. Г-н Попов каза, че на 3 юни в Брюксел се проведе първата от

поредица такива конференция във връзка с изпълнението на член 7 от Регламента на ЕФРР, като на тази конференцията е имало голямо българското представителство. Изпратена е покана до 39-те общини, като голяма част от тях са присъствали на събитието, както и представители на УО. Г-н Попов настърчи общините да участват в бъдещи семинари и конференции, като следва да се има предвид, че в ПО „Техническа помощ“ е предвидена специална дейност насочена към възможностите за такива участия.

Г-жа Николова благодари за детайлно представената информация и подчертала, че целта е да насочи вниманието най-вече към финансовите индикатори, които следва да бъдат постигнати от страна на УО до края на 2018 г. Тя наблегна на това, че изпълнението на индикаторите е ключово важно за тази оперативна програма с оглед на това тя да бъде изпълнена в пълнота и в края на 2018 г. да има възможност да се използва резервът от 6 %, а не той да бъде загубен. Г-жа Николова подчертала, че за постигането на целите е необходима добра подготовка, която трябва да започне още на този етап преди официалното одобрение на оперативната програма с оглед на това, че са затворени преговорите по отношение на обхвата на Програмата, приоритетните оси, дейности, възможности за финансиране. Г-жа Николова изтъкна възможността за стартиране на мерките по част от приоритетните оси, където има такава готовност. Предвид, че ПО 1 е с най-голям ресурс и се фокусира върху 39-те големи града на страната в рамките на този приоритет се предвижда изпълнение на интегрирана мярка за инвестиции. В този смисъл тези 39 града трябва да бъдат определени като междинни звена по отношение на избора, подбора и оценката на проектните предложения, които ще бъдат изпълнявани до края на програмния период. Тези градове трябва да стартират подготовката си за структуриране на своите междинни звена, за да въведат адекватно техните процедури и системи за управление и контрол, за които УО ще предостави подкрепа. Предвид всичко това, предложението на УО е да се вземе едно важно решение за предварителното изпълнение на Програмата до момента, до който тя бъде одобрена от страна на ЕК. По този начин ще се даде възможност да започнат процесите по отношение както на делегиране на правомощия от УО към бенефициентите по ПО 1 като междинни звена, така и ще се даде възможност за обявяване на проекти на насоки и насоки за кандидатстване, което ще даде възможност за стартиране на подготовката на проектите за изпълнение и всички бенефициенти да имат възможност да стартират навременно процеса на реализация на съответните проекти. Това е важно решение за УО, което е необходимо да бъде взето на днешното заседание. Г-жа Николова подчертала, че ако не бъде взето това решение се рискува и 2015 г. да бъде нулева за бенефициентите на ОПРР, през тази година да не се даде възможност за изпълнение на проекти по ОП „Региони в растеж“.

Г-жа Николова предложи на членовете на Комитета решение за предварително стартиране на ОПРР 2014-2020 по отношение на подготвителни дейности по нея, които ще дадат възможност за по-успешна реализация. Г-жа Николова даде думата на членовете на Комитета за наблюдение за коментари.

Г-жа Лидия Атева (Министерство на финансите) поздрави УО за свършената работа по ОП „Региони в растеж“, като отправи основен коментар относно връзката между инвестиционните приоритети по приоритетните оси с режима на държавни помощи. Г-жа Атева коментира, че в представената предварително таблица почти навсякъде режимът по държавни помощи е

посочен, че няма връзка с дейностите. Г-жа Атева попита правилно ли разбира представената информация и ако това е така следва да се уточни, че постигането на целите по ПО 1, която е с най-голям финансов ресурс, трябва да бъде базирано на много добре разработени мерки от гледна точка съвместимостта им с режима по държавни помощи. В момента се разглеждат и оценяват насоките по ПО 1. Г-жа Атева изрази опасения, че е налице много сериозен концептуален проблем в тази приоритетна ос от гледна точка на режима по държавните помощи. Той не може да бъде в режим „не“ помощ, а включва много и разнообразни форми на съвместима помощ, за което следва да се разработят мерките по начин, по който отговарят на съответните регламенти и правила в държавните помощи. Г-жа Атева даде думата за коментар от страна на УО по представения проблем.

Г-жа Николова коментира, че режимът на държавни помощи следва да се разгледа от няколко призми: от гледна точка на цялостното изпълнение на оперативната програма, като цялостни мерки предвидени в приоритетните оси, по отношение на съответната схема, която се предвижда да бъде обявена от страна на УО и по отношение на проектите, които следва да се изпълняват. Специално по ПО 1 проектите ще бъдат елемент на оценка от междинните звена. В този смисъл УО е предприел необходимата стъпка и предстои избор на изпълнител, който ще направи пълен преглед по отношение на всички приоритетни оси и мерки, които се предвижда да бъдат обявени. Ще бъде извършен анализ за приложимост на държавните помощи, къде има потенциален елемент на държавна помощ, къде няма и какви са оценките по отношение необходимостта от нотифициране или ненотифициране на държавната помощ към ЕК. В този смисъл изготвената индикативна годишна работна програма има възможност да бъде изменена и актуализирана съгласно националните правила. Все още не е приключила процедурата по преглед на насоките за кандидатстване от страна на Министерство на финансите, които са изпратени преди около 2 месеца. Г-жа Николова каза, че към момента е представено неналичие на държавни помощи, но това не означава, че УО няма да се съобрази с коментари от страна на МФ, които да бъдат отразени и при необходимост да се предприемат допълващи мерки, за да се отговори на всички правила за режима на държавни помощи. В тази връзка са направени необходимите стъпки за подготовка по процедурите за държавните помощи и се очакват официално коментарите от страна на МФ, за да се извършат предвидените дейности и максимално бързо да се съгласуват допълващи мерки, които трябва да бъдат осъществени, както от страна на УО, така и от междинното звено като бенефициент. Това ще бъде изяснено след провеждане на допълващи срещи с цел разглеждане на насоките и коментарите, които ще се получат по тях. Г-жа Николова подчертала, че ще бъдат съблюдавани новите изисквания на регламентите и измененията във връзка с делегираните дейности по отношение на режима за държавни помощи, които касаят вече национално ниво. Ролята на Министерство на финансите е ключова по отношение на осигуряване на съответствие на всички мерки по оперативните програми с режима да държавни помощи.

Г-жа Николова информира членовете на КН, че към момента се структурира нов координационен механизъм в тази посока, който ще бъде приложен както за управляващите органи, така и за бъдещите междинни звена по ОПРР по отношение на ПО 1. Очаква се той да бъде структуриран в максимално кратък срок, за да могат междинните звена, в момента когато започнат да

оценяват проектите, да могат да осъществят съответните контроли по отношение на режима на държавните помощи. В тази връзка в критериите по ПО 1 има контрола, която касае режима на държавните помощи и следва да бъде съблюдавана от страна на бенефициентите. Към момента няма разработена детайлна процедура и общи инструкции от Министерство на финансите по отношение на това какво точно трябва да бъде проверявано от страна на нашите бенефициенти, когато те оценяват един проект по отношение на режима на държавни помощи. Тази процедура ще бъде допълваща инструкция към насоките за кандидатстване и допълнителна информация към нашите междинни звена.

Г-жа Николова информира членовете на КН, че коментарите по режима на държавни помощи не следва да блокират решението за предварително изпълнение на Програмата по отношение на подготвителните дейности, които касаят делегирането на правомощия към междинните звена и потенциално обявяване на насоки на следващ етап.

Г-жа Лидия Атева уточни, че Министерство на финансите дава конкретни бележки по разработени от управляващите органи схеми и мерки, не се дават инструкции за съвместимост. Съгласно българското законодателство управляващите органи и администраторите на държавна помощ, в случая както би се явил УО на ОПРР в някои от схемите, респективно междинното звено, следва да подготви съвместимостта на всяка мярка с правилата по държавните помощи. Г-жа Атева информира, че са планирани срещи с УО, за да се уточнят аспектите в разработването на мерките, да бъде осигурено нужното съответствие с правилата на държавните помощи в най-ранен етап.

Г-жа Николова подчертала, че именно затова се предоставя навреме информацията, за да се получат коментари и те да бъдат съобразени, тъй като Министерство на финансите е методическият орган, който да предостави коментари.

Г-жа Силвия Георгиева, НСОРБ, изрази задоволство от съвместната работа с екипа на УО през изминалите 4 години в дългия процес на подготовка на тази програма. Тя поясни, че са наясно, че постигнатото по отношение на 28-те малки града е максимално възможното, което може да се постигне при преговорите и при разработването на тази програма и от този момент нататък Програмата е в режим на изпълнение. Готовят се проектите и активно се участва в режим на диалог с УО, в дух на партньорство и комуникация на експертно и на политическо ниво, по подготовка на Програмата и по самите процедури. Тя поясни, че ще е трудно постигането на интегриран подход при изпълнението на новата програма. Отчитат се затрудненията едновременно да се докаже синергичният ефект на инвестициите, да се постигнат индикаторите и заложените индивидуални междинни цели за 2018 г. Г-жа Георгиева подчертала, че тече усиlena подготовка с цел до 2018 г. да има реални обекти и плащания по Програмата. Голямо предизвикателство за общините са насоките на ЕК за прилагане на член 7 и ее очакват постоянна методическа помощ и партньорство, както от страна на УО, така и на ЕК, с цел реализиране на ролята им на междинни звена. Г-жа Георгиева увери КН, че това е нова задача за общините, но те за готови да се справят с нея. Общините се ангажират да работят на бързи обороти и максимално натоварване, в кратки срокове да има подгответи проектни фишове и да се стартира работата по обектите.

Г-жа Георгиева подчертала, че НСОРБ има и въпроси които ще бъдат

поставени на Комитета. Първият от тях е относно секторната приоритетна ос „Регионална образователна инфраструктура“, където общините са бенефициенти, които имат професионални училища, около 70 на брой. Тя уточни, че НСОРБ е участвало в разработването на методологията заедно с МОН, но към момента остава открит въпросът как общините ще кандидатстват по секторната ос, как ще се подават проектите на общините и как ще се осъществява тяхното ранкиране и оценяване.

Другият открит въпрос, представен от г-жа Георгиева, е по ПО 6 „Регионален туризъм“. Как ще се осъществява кандидатстването, с конкурентен подбор или изцяло към фонда на фондовете.

Г-жа Георгиева изрази задоволство, че след проведени разговори с УО по ПО 8 „Техническа помощ“ е предвидена бюджетна линия за бенефициентите за структурирането им като междинни звена, като спомена, че винаги бюджетът може да е по-голям.

В заключение г-жа Георгиева съобщи, че НСОРБ подкрепя предложението за предварително изпълнение на Програмата.

Г-жа Николова каза, че ще отговори на поставените въпроси след представянето на индикативната годишна работна програма за 2015 г.

Г-жа Борислава Удфорд (ЕК) изрази задоволство, че общините приемат сериозно предоставената им нова роля и общините могат да се радват, че са само 39, а не 67 по отношение на формиране на междинни звена. Тя посъветва да се концентрира вниманието тези 39 града да си свършат работата. С цел да се изпълнят ангажиментите следва да се изгради капацитет, разделение на отговорностите и функциите, като различните звена да отговарят за различните дейности. Не е най-важно да са първи и да се бърза.

Г-жа Николова поясни, че никой не изисква да се бърза още през първата година да има изпълнени проекти, но все пак има индикатор от 20 %, който да се постигне през 2018 г. и предвид научените уроци при изпълненото на проекти и обществените поръчки е важно да се стартира навреме процеса.

Г-жа Силвия Георгиева (НСОРБ) каза, че общините си дават сметка, че обхватът на ПО 1 е оптималният обхват от 39 града. Не се бърза всичко да е изпълнено през първата година, но са наясно с индикативните цели за 2018 г. и се работи спрямо тях.

Г-жа Николова подложи на гласуване предложението за решение Комитетът за наблюдение да даде мандат на Ръководителя на УО на ОПРР да започне предварително изпълнение на оперативната програма преди официалното одобрение на Програмата от службите на ЕК.

Допълнителни коментари и бележки не бяха направени и протоколът бе приет единодушно.

Взети решения:

Решение 2

- ✓ КН дава мандат на Ръководителя на УО на ОПРР да започне предварително изпълнение на ОПРР 2014-2020 преди официалното одобрение на Програмата от службите на Европейската комисия.

Представяне на последното изменение на ИГРП за 2015 г.

Г-жа Николова съобщи, че ИГРП за 2015 г. е обсъдена на предходен етап в СКУСЕС и има одобрението на членовете на този съвет. Ще бъде представена ИГРП с предложения за решение за одобрение или с включване на допълващи коментари, които ще дадат възможност на УО да следва съответните процедурни стъпки за обявяване на насоки за кандидатстване съгласно нея. Г-жа Николова даде думата на г-жа Мария Станевска, началник отдел „Изпълнение на програмните приоритети“, ГД „ПРР“ да представи ИГРП.

Г-жа Мария Станевска представи изменението на ИГРП за предстоящите процедури за БФП за 2015 г. Тя обърна внимание, че индикативната програма за 2015 г. е одобрена на първото заседание на Комитета за наблюдение на ОП „Региони в растеж“, но през 2015 г. след допълнителни отразявания на коментари от страна на ЕК в оперативната програма, включително след обсъждания с НСОРБ и с общините и други постъпили коментари, се предлага изменение на ИГРП. Съгласно ПМС № 107 от 10.05.2014 г., което определя реда за предоставяне на БФП, изменението на ИГРП е одобрено от СКУСЕС и се предлага на вниманието на Комитета за наблюдение. След одобрение от КН индикативната програма ще бъде публикувана на интернет страницата на ОПРР.

Г-жа Мария Станевска каза, че съгласно изменението на ИГРП през 2015 г. предстои обявяването на 7 процедури за БФП в размер на 2,4 млрд. лв., което се равнява на близо 80 % от бюджета на оперативната програма. Първата процедура, която предстои да бъде обявена е по ПО 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие“. ПО 1 е в размер на 54 % от бюджета на оперативната програма, но тук се представя процедурата за БФП, т.е. от бюджета на приоритетната ос е извадена стойността за финансови инструменти. Първата процедура е за Интегрираните планове за градско възстановяване и развитие с допустими бенефициенти общините на 39-те града от 1-во до 3-то ниво съгласно НКПР 2013-2025 г.

Г-жа Мария Станевска съобщи, че проектът на насоките за кандидатстване е бил обявен за широко обсъждане със заинтересованите страни в края на месец април. Допълнително е проведена среща с бенефициентите, на която са получени определени коментари и има допълващи коментари по отношение на крайния срок за кандидатстване. Г-жа Станевска обърна внимание специално на крайния срок за кандидатстване, който ще бъде съобразен с получените коментари.

Допустимите дейности по процедурата са обновяване на общинска образователна, социална и културна инфраструктура; енергийна ефективност в административни сгради на държавната и общинската администрации; енергийна ефективност на студентски общежития, обслужващи държавни висши училища; енергийна ефективност и обновяване на многофамилни жилищни сгради; подобряване на градската среда, зоните с потенциал за икономическо развитие и развитие на устойчив и интегриран градски транспорт.

Г-жа Мария Станевска съобщи, че предстоящата дата на обявяване на насоките за кандидатстване е до края на месец юни 2015 г. По тази процедура ще се кандидатства чрез инвестиционна програма и отделни проектни предложения поради което има два отделни типа крайни срокове. Единият краен срок е за инвестиционната програма, която трябва да бъде подадена на първо място от

бенефициентите. Крайните срокове за инвестиционна програма са три – от 15 до 30 септември 2015 г., от 15 до 31 декември 2015 г. и от 15 до 31 януари 2016 г. Това означава, че бенефициентите ще могат да подават инвестиционни програми в рамките на един от трите срока в зависимост от тяхната подготовка. В периода от 30 септември до 15 декември няма да могат да се подават инвестиционни програми. По отношение на крайния срок за предоставяне на проектни предложения няма промяна и той остава 31 май 2016 г. Общий размер на схемата е 1,3 млрд. лв., което е 45 % от бюджета на ОПРР.

По отношение на коментара за държавните помощи Г-жа Мария Станевска обърна внимание, че този образец на ИГРП е одобрен от заместник министър председателя по европейските фондове и икономическата политика и е приложение към ПМС № 107 от 10.05.2014 г. по отношение реда за предоставяне на БФП. ИГРП дава най-общата визия за планираните процедури, които УО планира да обяви през съответната година. На такъв ранен етап няма как да се знаят детайлите, за да се разпише къде и какво съответствие или несъответствие има с държавните помощи. Това съответствие се постига на по-късен етап когато се изготвя проектът на насоки за кандидатстване по съответната процедура и в съответствие с изискванията на дирекция „Национален фонд“ задължително проектът на насоки се съгласува с Министерство на финансите. Детайлните правила и изисквания към бенефициентите или към всяка отделна мярка се разписват в насоките за кандидатстване. На този етап УО няма как да знае всички специфики, които ще бъдат приложими за всяка една процедура. Г-жа Мария Станевска подчертала, че има избран изпълнител, който да извърши анализ за съответствие на мерките, включени в ОПРР с правилата за държавните помощи. След изпълнение на този договор УО ще разпише детайлните изисквания и правила в насоките за кандидатстване.

Г-жа Мария Станевска предложи на Комитета за наблюдение да одобри изменението на ИГРП, за да не се спира изпълнението на оперативната програма като предложи в образеца на ИГРП в съответната колона за съответствие с режима на държавни помощи да се разпише, че процедурата е съвместима по регламента за групов освобождаване, като се добави забележка, че детайлна информация ще бъде разписана в насоките за кандидатстване по съответната процедура за БФП.

Г-жа Лидия Атева (Министерство на финансите) внесе пояснение думата „не“ в таблицата на ИГРП да бъде заменена с „да“ и подчертала да се разпише, че предстои извършването на подробен анализ, защото съвместимостта е въпрос на оценка, като в някои случаи дори и от страна на ЕК. Ако не се постигне оценка за съвместимост УО няма право да предостави тази помощ. Затова предложението на г-жа Лидия Атева е да се разпише „да“ на база на бъдещия анализ, който ще бъде извършен от външен изпълнител.

Г-жа Николова изрази мнение, че е неуместно да се отбележва с „да“, тъй като няма яснота дали има държавна помощ към този момент.

Г-жа Лидия Атева увери, че съгласно предварителни коментари и бележки по инвестиционните приоритети, които за записани, е държавна помощ.

Г-жа Николова поясни, че бенефициентите общини към настоящия момент не попадат в обхвата на държавна помощ.

Г-жа Лидия Атева уточни, че в някой случаи общият регламент за групов

освобождаване не дава възможност на един отделен бенефициент да разпише групова схема по ОРГО. Вкарвайки ги в точно определен нормативен акт от правилата за държавни помощи се рискува повече отколкото текстът да бъде разписан неутрално.

Г-жа Николова изрази мнение, че има неразбиране на проекта на насоки за кандидатстване, защото УО предвижда да обяви една схема за кандидатстване от страна на 39 града, които ще получат своя финансов ресурс по отношение на реализиране на инвестиционни мерки, които са свързани с инвестиции, реализирани и през предходния програмен период от страна на същите тези градове. В този смисъл, като публични органи тези бенефициенти не са попадали в режима на държавната помощ. Г-жа Николова поясни, че по отношение на компонента на финансови инженеринг е възможно да има държавна помощ и затова финансовият инженеринг е извън обхвата на тази схема, която е предвидена за обявяване от страна на УО към 39 общини, които са публични институции и до момента също са изпълнявали такива мерки в предходния програмен период. В тях няма намеса на държавна помощ по отношение на това, което до момента е изпълнявано. В този смисъл поне в ИГРП не е ясно със сигурност, че има елемент на държавна помощ и в какво се състои той. Затова и предложението е в ИГРП е да се включи в колоната „държавна помощ“ съгласно образца, че тя е елемент на разписване в насоките за кандидатстване.

Г-жа Лидия Атева каза, че голяма част от примерните допустими дейности могат да се разпишат по Регламент 1370, което е държавна помощ. Това, че в предния програмен период те не са считани за държавна помощ, може да бъде променено в резултат от научни уроци от грешки. Други дейности могат да бъдат услуги от общ икономически интерес. Затова е нужно да се анализира детайлно как се работи в съответната община и какъв е практически режимът. Съветът към УО е да се напише режим „да“, защото ще има такава помощ. УО следва да се базира на анализа, който ще бъде разработен от консултантите. Това е съветът на дирекция „Държавни помощи“ към МФ.

Г-жа Лазаринка Стоичкова, съветник на министъра на регионалното развитие и благоустройството, посъветва да не се влиза в такива дискусии и предложи на КН в ИГРП наличието на държавна помощ да не се разписва категорично „да“ или „не“, с оглед на това, че УО е взел необходимите мерки за това да има дълбочинен анализ и към този момент не е необходимо всеки от членовете на Комитета да гласува в посока да или не, при положение, че предстои извършването на такъв анализ. Предложението е в графата да се разпише забележка с предложния коментар, че на база на анализа УО ще отрази съвместимостта с държавните помощи в насоките за кандидатстване по всяка една от осите.

Г-жа Лидия Атева прие така направеното предложение.

Г-жа Яна Георгиева, Ръководител на УО на ОПОС (МОСВ), подкрепи предложението на МРРБ. Тя подчертала, че темата за държавните помощи е изключително голяма и важна, в тази връзка предстои да се вложат много усилия. Тя подкрепи предложението за балансирано решение, за да стартира схемата.

Г-жа Станевска продължи с представянето на ИГРП. Тя допълни, че в частта на минимални помощи в образца на ИГРП е разписано, че по отношение на собствениците на самостоятелни обекти, в които се извършва стопанска дейност в многофамилни жилищни сгради, се прилагат правилата на Регламент

1407.

Втората процедура за БФП, която е планирана да бъде обявена през 2015 г. е по ПО 2 „Подкрепа за енергийна ефективност в опорни центрове в периферните райони“. Това е схемата за малките градове – 28 града от 4-то ниво на НКПР. Наименованието на схемата е „Енергийна ефективност в периферните райони“. За малките 28 града допустими дейности са за енергийна ефективност на жилищни сгради, както многофамилни, така и еднофамилни жилищни сгради; енергийна ефективност и обновяване на административни сгради на държавната и общинската администрация и публични сгради на образователната, културната и социалната инфраструктура. Крайният срок за кандидатстване е септември 2015 г. и общият размер на схемата е близо 207 млн. лв. Аналогично ще бъде разписан разделът по отношение на държавните помощи в насоките за кандидатстване. По отношение на ПО 1 и ПО 2 85 % е съфинансирането от ЕФРР. По ПО 1 ще има 5 % задължителен собствен принос за всички проектни предложения, с изключение на проектите свързани с многофамилни жилищни сгради.

Третата процедура за БФП е по Приоритетна ос 3 „Регионална образователна инфраструктура. По тази процедура са получени допълващи коментари. Предвид необходимостта МОН да извърши прецизиране на приоритизираните списъците, с които трябва да кандидатстват съответните бенефициенти – МОН, МЗХ, МК, MMC и общините и по специално компонента свързан с професионалните училища, г-жа Станевска предложи на вниманието на КН процедура по ПО 3 с два компонента. Компонент 1 за Министерство на културата за училища по изкуствата и по култура и Компонент 2 за спортни училища под управлението на Министерство на младежта и спорта. Допустимите дейности са строителство, ремонт, реконструкция на съответните държавни училища от национално и регионално значение, включително дворно място и общежитие към тях, оборудване, обзавеждане. Целта на процедурата е постигане на цялостен ефект и да няма частични мерки, които в последствие да налагат извършването на допълнителни дейности. Датата на обявяване на процедурата е през август 2015 г., а крайният срок за кандидатстване е октомври 2015 г. Общият размер на схемата ще възлиза на 19 млн. лв. като допълнително ще се прецизира сумата в окончателната ИГРП, тъй като от предварително представените 4 компонента се запазват два от тях. Бюджетът за всеки един от двата компонента е 4.7 млн. Евро, т.е. 9.4 млн. евро или 19 млн. лв. ще е общият размер на тази процедура. Максимален размер на проектни предложения е неприложим, тъй като министерствата съобразно приоритизирания списък ще преценяват какъв да е бюджета на всяко проектно предложение в зависимост от нуждите за даденото училище.

Г-жа Станевска допълни, че всички процедури за БФП по ОПРР 2014-2020 ще се осъществяват чрез процедура на директно предоставяне и всички бенефициенти са конкретни бенефициенти и няма конкурентен подбор през този период.

Следващата процедура е по ПО 4 „Регионална здравна инфраструктура“. Тази процедура е с един конкретен бенефициент, Министерство на здравеопазването. Тази процедура ще бъде изпълнявана чрез един голям проект, който МЗ следва да подаде в определения краен срок, ноември 2015 г. в размер на 163,5 млн. лв. След оценка на големия проект той следва да бъде подаден за

одобрение към ЕК.

Следващата процедура „Регионални пътища“ е по ПО 7 с един конкретен бенефициент Агенция „Пътна инфраструктура“. Допустимите дейности са връзка и достъп до TEN-T мрежата, осигуряваща обслужване на вътрешнорегионални връзки между градовете и осигуряване на възможности за развитие на техния специфичен икономически потенциал чрез строителство, реконструкция и рехабилитация на първокласни, второкласни пътища, които са извън TEN-T мрежата и на третокласни пътища. Друга допустима дейност са инженерни решения за зелена инфраструктура при изпълнението на горепосочените дейности. Датата на обявяване на процедурата, съгласувана с бенефициента, предвид, че е пуснат за коментари и проект на насоки по тази схема и са получени коментари от конкретния бенефициент, остава юни 2015 г. Общий размер на схемата е 380,5 млн. лв.

По отношение на ПО 8 „Техническа помощ“ се планират две бюджетни линии. Едната бюджетна линия е насочена към УО на ОПРР за извършване на всички дейности свързани с програмирането, управлението, изпълнението, мониторинга и контрола и оценката на оперативната програма, както и мерки свързани с информация и публичност и дейности за укрепване на административния капацитет на УО. Датата на обявяване е през юли 2015 г., крайният срок е неприложим предвид, че тази процедура ще се изпълнява с бюджетна линия. Общий размер на бюджетната линия е близо 91 млн. лв.

Втората бюджетна линия е за техническа помощ за 39-те общини бенефициенти по ПО 1. Стартира се с тази бюджетна линия за 39-те града с оглед предстоящото им кандидатстване по ПО 1 и функциите им специално за междуинни звена и подкрепа за административния им капацитет за изготвяне на инвестиционните програми. Допустимите дейности са наемане на външни експерти за оценка на проектни предложения, разработване на системи за финансово управление и контрол, с оглед изпълнението на инвестиционната програма, възнаграждения на екипите за изпълнение на тези инвестиционни програми; предоставяне на техническа помощ за създаване на градски мрежи, свързани с интегрирано градско и устойчиво развитие, както и участия в програми за обмен на опит и други практики. Датата на обявяване на бюджетната линия ще е 2015 г. без краен срок за кандидатстване. Общий размер е близо 7.4 млн. лв.

Г-жа Николова каза, че по отношение на ПО 3, това което към момента е одобрено, включва 4 компонента в рамките на една схема, която трябва да бъде обявена към всички професионални училища, включително тези на МК, MMC, МЗХ, както и общински. По отношение на готовността на всички за кандидатстване се наложи това изменение, което се предлага на това заседание, защото МК и MMC имат приоритизиран списък с училища за подкрепа, имат проектна готовност на ниво разработени технически проекти и могат да се справят максимално бързо с подаване на проектни предложения, които да бъдат оценени и да влязат в реализация. В тази връзка се отваря първата схема за тях. По отношение на професионалните училища, които са собственост и управление на МОН, МЗХ и общините, списъкът, който се изготвя по методика, одобрена от МОН все още търпи промени, по отношение на критерии заложени в методиката за оценка на всяко едно от професионалните училища. В тази връзка обявяването на схема с допустими бенефициенти МОН, МЗХ и общини се отлага

във времето. Г-жа Николова подчертава обаче, че се предвижда възможността такава схема да бъде пусната до края на годината, като се очаква МОН да финализира списъка с приоритизирани училища за подкрепа по ОПРР 2014-2020 г.

Г-жа Николова отговори на поставения по-рано въпрос от НСОРБ като обясни, че към УО ще кандидатстват бенефициентите, под чието управление е съответното професионално училище. За всяка една от схемите, които са включени в ИГРП, ще има съответните критерии за оценка на ниво УО. Тези критерии за оценка предстои да бъдат одобрени от страна на Комитета за наблюдение. В рамките на това заседание ще бъдат разгледани критериите за оценка по отношение на ПО 7, която касае регионалната пътна инфраструктура, както и критериите за оценка по отношение на инвестиционната програма, която ще се оценява от УО за 39-те града за ПО 1. Ще бъдат разгледани критериите за оценка от страна на междинното звено по отношение на оценката на всяко едно проектно предложение, до каква степен то отговаря на целите, приоритетите на ОПРР и всички останали детайли.

Г-жа Николова направи допълнително уточнение по отношение на ПО 1. Крайните срокове по отношение на инвестиционната програма, касаят подаване на инвестиционна програма от бенефициента град към УО. Инвестиционната програма се оценява от страната на УО. По отношение на крайните срокове на подаване на проектните предложения, този краен срок 31 май 2016 г. касае подаването на проектното предложение от страна на бенефициента община към междинното звено, което е в рамките на общината. Този краен срок не касае УО, а междинното звено.

Г-жа Борислава Удфорд отбележа, че всички тези схеми, които предстоят да бъдат пуснати през годината следва да бъдат съпроводени с детайлно разглеждане на критериите за оценка. Следва да има яснота как се предвижда това, дали с писмена процедура и следва да се обмисли начинът на обсъждане. Г-жа Удфорд поиска на ЕК да бъдат представени документите на английски език и помоли да им бъде изпратена последната методология на Агенция „Пътна инфраструктура“ за приоритизацията на пътищата, с оглед на това, че предстои обсъждането на критериите по схемата. По отношение на ПО 4 г-жа Удфорд поясни за представителите на Министерство на здравеопазването, че няма да бъдат извършвани плащания преди одобрението на големия проект от страна на ЕК, като схемата се отваря за начало на подготовката на документацията по проекта.

Г-жа Борислава Удфорд се извини, че трябва по-рано да напусне и пожела ползотворно и успешно приключване на заседанието на КН.

Г-жа Николова благодари на г-жа Удфорд за присъствието и увери, че ще бъде поддържана връзка с ЕК по отношение на всички коментари направени на днешното заседание. Тя допълни, че актуализираната методология за приоритизиране на пътните отсечки, която отразява и последни коментари на ЕК, ще бъде изпратена в рамките на началото на следващата седмица. По отношение на ИГРП Г-жа Николова уточни, че тя е индикативна по отношение възможностите, които УО отваря за всички бенефициенти за кандидатстване в рамките на една година. Министерство на здравеопазването, като бенефициент и на ОПРР 2007-2013, е наясно с процедурите за кандидатстване и начина на Подготовка на проектно предложение.

Г-жа Силвия Георгиева (НСОРБ) отбеляза, че е предоставена възможност за коментари и дискусия с УО на сроковете по ПО 1, като са взети под внимание коментарите. Тя допълни, че има допълнителни коментари на първо място по отношение на т. нар. „прозорци“, т.е. защо инвестиционните програми ще се подават в рамките само на 15 дни в прозорците от 15 до 30 на съответния месец. Вторият въпрос е относно крайният срок за представяне на самите проектни предложения и това ли е крайният срок за подаване на всичките проектни предложения до края на програмния период. При положение, че през 2018 г. ще се извършва междинна оценка и ще се извършват промени по Програмата, ще се подават проекти от резервните листи защо за проектните предложения се залага краен срок. Г-жа Силвия Георгиева постави въпроса не следва ли за конкретните бенефициенти, по примера на Техническа помощ, по отношение на проектните фишове също крайният срок да е неприложим. Поставяне на краен срок води до бързане при подготовката на проектите и възможност за недоглеждане на детайли. Важно е нещата да бъдат изчистени и да се допускат по-малко грешки. Идеята не е да се отлагат във времето проектите, дори част от проектите са готови и чакат оценка от УО на техническите проекти. Г-жа Силвия Георгиева предложи за обсъждане по време на заседанието дали изобщо да има краен срок за представяне на проектни предложения.

Г-жа Силвия Георгиева предложи допълнително, съгласно предложение от среща на 8-ми май 2015 г., последния краен срок за подаване на инвестиционна програма да е 31 март 2016 г., а не 31 януари.

Г-жа Георгиева представи коментари по отношение на ПО 2 за 28 -те града и уточни, че индикативните срокове са нереалистични предвид факта, че няма публикувани насоки за кандидатстване, не е проведена процедура по съгласуване и предвид факта, че 50 % от този ресурс ще бъде за обновяване на многофамилни жилищни сгради, т.е. срокът септември 2015 е нереалистичен. Г-жа Георгиева предложи по ПО 2 да бъдат заложени същите три крайни срока като по ПО 1 и в рамките на месец юли да се проведе процедурата по съгласуване с 28-те града, както е направено за ПО 1.

По отношение на ПО 3 г-жа Георгиева поиска съдействие от УО НСОРБ да стане отново страна по обсъждане на методологията и крайната приоритизация на обектите. Тези обекти не са представяни и НСОРБ няма информация кои точно общински училища са конкретни бенефициенти, няма яснота за крайните обекти и е редно те да бъдат съгласувани.

Г-н Лазар Лазаров (АПИ) коментира, че целевата стойност за 2018 г. е 38 км., като се вземе предвид сроковете за подаване на проектните предложения и сроковете от 30 месеца за изпълнение на проекти се получава, че до 2018 г. ще се изпълни на 100 % останала и ще се преизпълни междинната стойност на заложения индикатор. Предложението на АПИ е крайният срок да бъде обвързан със срока на договора на БФП от 2020 г. назад, така крайният срок да бъде отворен за подаване на формуляри до 2017 г. С цел насищаване могат да се увеличат индикатори за междинни срокове.

Г-н Владислав Пискорц (ЕК) коментира, че представените забележки от страна на АПИ и НСОРБ са важни и това показва, че трябва да се работи още с бенефициентите. Някой общини са готови, но на други е необходима допълнителна подкрепа и помощ, и още време за да се достигнат целите за 2018 г. С оглед на големия бюджет на ПО 1 и че има готови общини, следва да се

отдели още малко време да се подпомогнат другите общини. В противен случай ще се прибърза, което може да е предпоставка за грешки, които да доведат до нежелани последствия.

По отношение на коментарите на НСОРБ г-жа Деница Николова обясни, че идеята на прозорците за представяне на инвестиционните програми по ПО 1 е с оглед да се оптимизира работата на УО като оценка на тези инвестиционни програми. Предстои натоварена работа както за УО, така и за междинните звена по отношение на оценката на тези инвестиционни програми. Затова се дава възможност за няколко дати за кандидатстване, за да може всяка община да извърви стъпките и да подаде програмата в пълнота, когато е готова в максимална степен. По този начин може да се планира и работата по отношение на оценката, която да се извърши максимално бързо и това да даде възможност за сключване на споразумения за изпълнение на инвестиционната програма, което е първият елемент и стъпка за получаването на БФП. Г-жа Николова каза, че няма проблем да се удължи последният етап съгласно направеното предложение и може да се включи и 4-та дата за подаване на инвестиционни програми – края на месец март 2016 г. В тези 4 срока е постижимо 39-те града да подадат своите инвестиционни програми. Г-жа Деница Николова подчертала, че самите инвестиционни програми и сключването на споразумения за изпълнение на инвестиционна програма не предоставят БФП. Тя се предоставя едва след като междинното звено е оценило съответно проектно предложение съгласно критериите. След това се подава проектно предложение, след оценката на междинното звено, че то отговаря на изискванията за финансиране се сключва договор за БФП. Всичко, което се изпълнява междинно от страна на бенефициентите по отношение на разходи и мерки, свързани с изготвянето на проектното предложение и неговото одобрение, всички предварителни мерки свързани с подготовката на инвестицията, ще бъдат за сметка на бенефициента до етапа, до който има сключен договор за БФП.

Г-жа Деница Николова коментира представения краен срок 31 май 2016 г. по отношение на проектните предложения. Направен е вътрешен анализ по какъв начин да се подсигури постигането на индикаторите към 2018 г., като всеки един от градовете трябва да постигне минимум 20 % сертифицирани разходи към края на 2018 г., което означава, че до юни 2018 г. всички проекти на стойност 20 % от ресурса на всеки един от градовете трябва да бъдат изпълнени и отчетени към УО. Затова е поставен краен срок за проектни предложения, които да бъдат входирани към междинното звено, за да могат те да търсят своята оценка и потенциално да бъдат одобрени или отхвърлени от междинното звено, за да се подсигури постигането на индикаторите и да се ограничи възможността за загуба на средства на всеки един от градовете. Ако НСОРБ и всички общини се обединят около позицията, че те не желаят да имат такъв краен срок, може да бъде оставен срокът отворен, но по този начин рисъкът някой от градовете да загуби през 2018 г. 20 % от ресурса е реален и сериозен. Подходящо е да има поне една междинна дата, тази крайна дата да се оформи с оглед постигане на индикаторите за 2018 г. и под някаква форма да се създаде контрол върху постигането на стойностите, за да не се стига през 2018 г. УО да се изправи пред опасността да загуби 6-те % резерв от финансовия ресурс на Програмата. Това е причината за залагане на краен срок.

По отношение на ПО 2 г-жа Николова коментира, че предстои да се обяви проектът на насоки за кандидатстване към 28-те града в началото на месец юли

2015 г. Съгласно изискванията на ПМС № 107 от 10.05.2014 г. има достатъчно време за коментари на насоките, да се доадаптират съгласно правилата и възможностите за съгласувателна процедура и в края на юли да има готовност за обявяване на схемата за кандидатстване. Г-жа Деница Николова обрна голямо внимание, че 28-те града не следват логиката на интервенции и изпълнение на мерките по ПО 1. При тях няма междинни звена, 28-те града ще кандидатстват с проектни предложения към УО, съгласно разпределения ресурс, който е одобрен към момента. Всеки един от градовете знае с какъв ресурс ще разполага и има интегриран план за градско възстановяване и развитие или е в процес на финализиране на такъв. Спрямо допустимите дейност по индикативната програма, градовете могат да започнат предварителна подготовка, с какво всеки от градовете би искал да кандидатства като проектно предложение към УО. Насоките за кандидатстване се предвижда да бъдат обявени в началото на месец юли 2015 г. Предвижда се допълваща среща с НСОРБ и 28-те общини, за да се обсъдят текущите въпроси, което ще даде възможност в края на юли да се обявят насоките за кандидатстване. Сроковете за кандидатстване могат да бъдат изтеглени, но това следва да дойде като официално предложение от страна на НСОРБ, защото до момента УО влага всички възможни средства и усилия, за да даде възможност за успешен старт на Програмата и максимална бърза възможност за тези, които са готови да кандидатстват, да получат своето финансиране и да започнат изпълнение на мерки. Г-жа Николова допълни, че ако НСОРБ счита, че тези 28 града няма да бъдат готови в тези крайни срокове, те могат да бъдат преразгледани и да се дадат други, които се предложат и съответно да се изтегли изпълнението на тази мярка и тази приоритетна ос на покъсен етап. Г-жа Николова наблегна на това, че 2018 г. е много близо и при загубата на време от година и половина, това ще коства и загуба на средства през 2018 г. Всички участници са заедно в този процес и всички ще понесат негативи при непостигане на целите, индикаторите и заложените резултати. В тази връзка УО подкрепя гъвкавия подход по отношение на сроковете, но следва и бенефициентите да преценят рисковете, защото потенциална загуба на средства рефлектира най-вече върху бенефициентите.

По отношение на ПО 7 г-жа Николова коментира, че също е възможно да се преразгледа крайният срок и АПИ може да изпрати официален коментар по темата. До момента няколко пъти са съгласувани неформално насоките за кандидатстване. При необходимост от 2-ри краен срок е възможно залагането на такъв. Условие, че първият срок следва да касае определен процент от ресурса, с който ще разполага АПИ, също може да се включи, преди официално обявяване на насоките за кандидатстване.

По отношение на коментара на ЕК г-жа Николова каза, че това е и идеята на УО. По този начин се дава възможност на най-готовите да кандидатстват първи с инвестиционни програми и проектни предложения и да се даде поетапно изпълнение на ПО 1. Желанието на УО е до края на юни 2015 г. да се обявят насоките за кандидатстване, защото по този начин се дава възможност най-готовите градове да стартират подготовките на процедурите и които са най-готови още на 15 септември ще могат да подадат инвестиционните си програми. От своя страна след това междинното звено има своята роля по отношение на избора на проектни предложения и оценка, с цел изпълнение на мярката.

Г-жа Силвия Георгиева (НСОРБ) потвърди, че наличието на крайни срокове има дисциплиниращ ефект и трябва да се върви напред с тези, които са готови и

затова има 4 срока за инвестиционната програма, но счита, че ако останат крайните срокове за проектните предложения с оглед на дисциплинирация характер трябва да има няколко такива срока, да не се затваря целият програмен период до 31 май 2016 г., нека да има такъв срок в 2016 г., в 2017 г. и дори и в 2018 г. и след междинната оценка и срок за 2019 г. Логиката на създаване на междинни звена е те да са постоянно действащ орган, който оценява текущо подадените проектни предложения. Затова НСОРБ предлага да има няколко крайни срока за представяне на проектни предложения, което важи и за ПО 2. Уточни се, че най-готовите ще могат да внесат програмите през септември 2015 г. но след това общинските съвети ще престанат да работят и реално новите общински съвети ще започнат да функционират през януари 2016 г., което трябва да се има предвид при определянето на сроковете. Предложението на НСОРБ е и за ПО 2 да има срокове текущо за всяка година, тъй като това е целият ресурс на тези общини и не следва да се притискат със само един краен срок в началото на периода.

Г-жа Николова каза, че УО подкрепя такъв подход и помоли с оглед взимане на адекватно решение и да няма изменения по отношение на крайните срокове, в рамките на три работни дни от заседанието, да се внесат финалните предложения по отношение на крайните срокове за проектни предложения по ПО 1, както и по ПО 2 за 28-те града. След като се получат тези предложения ще бъдат предоставени на Комитета за наблюдение и чрез писмена процедура ще се вземе решение за окончателния вариант за ИГРП. Ще бъдат отразени и днешните коментари по ИГРП, за да може чрез писмена процедура да се финализира и да се следва до края на годината.

Представяне на Насоки за кандидатстване по Приоритетна ос 1 на ОПРР 2014-2020

Г-жа Николова уточни, че това, което ще бъде представено не обхваща всичко, включено в проекта на насоки за кандидатстване. Проектът на насоките за кандидатстване е обявен от УО за обсъждане преди един месец. В тази връзка на 8 май 2015 г. е осъществена среща с бенефициентите по оста и бъдещи междинни звено, с които са обсъдени първоначалните коментари и притеснения по отношение на изпълнение на ПО 1 под формата на интегрирано градско развитие и начина на подаване на проектни предложения, на инвестиционна програма, кой какво оценява и в какви срокове, и съответно какви са изискванията като отговорности към всеки един в процеса. В рамките на съгласувателната процедура са получени коментари от различни бенефициенти и от НСОРБ. До края на този месец всички тези коментари ще бъдат отразени, както и тези в следствие на днешното заседание на КН. В рамките на заседанието критериите за оценка на инвестиционни програми и на проектни предложения следва да получат финални коментари и след отразяване от УО тези критерии да бъдат представени отново за окончателно одобрение на Комитета за наблюдение на писмена процедура. По този начин УО ще се опита до края на месец юни 2015 г. да има готовност за обявяване на насоките за кандидатстване, които касаят две фази. От една страна това е подаването на инвестиционна програма и от друга страна това са изискванията към междинното звено за подаване на проектни предложения, тяхната оценка и предоставянето на решение към УО за сключване

на договори за БФП. Г-жа Николова даде думата на г-жа Мария Станевска за представяне на насоките за кандидатстване по ПО 1.

Г-жа Мария Станевска започна представянето на насоките с потвърждението, че те са публикувани на сайта на Програмата за обществено обсъждане и накратко и схематично ще представи най-важните неща и моменти. След това ще бъдат представени и самите критерии, процедурата и стъпките, които да се следват.

С решение на МС от 3 юни 2015 г. е даден мандат на Ръководителя на УО да делегира функции по оценка и избор на проектни предложения, които да се избръшат от междинни звена по ПО 1. За междинни звена ще бъдат определени общините на 39-те града от 1-во до 3-то ниво. Следващата стъпка е да бъдат одобрени критериите за избор на проекти от страна на КН и след това да се сключат споразумения от УО с всяка една община по отношение на делегираните функции. По-специфичното е, че общината ще бъде както конкретен бенефициент, така и междинно звено. В тази връзка за да няма потенциален конфликт на интереси е необходимо да има ясно разделение на функциите между междинното звено и останалите звена в общината, която ще изпълнява функциите на конкретен бенефициент. Разделението на функциите трябва да е ясно посочено в инвестиционната програма, която всяка община трябва да подаде за одобрение от УО. Предвид, че инвестиционната програма се явява стеснен вариант на интегрираните планове за градско възстановяване и развитие на 39-те града, в които са включени проекти на изключително голяма стойност, общините следва да избират проекти в рамките на ресурса, който е определен за всяка една от тях. Този списък с проекти следва да бъде включен в инвестиционната програма с оглед тяхното финансиране и изпълнение през програмния период 2014-2020 г. Предвид, че ИПГВР са изгответи и одобрени от УО на ранен етап, като измина голям период от време, се допуска изменение на интегрирания план през 2015 г., както и през 2019 и през 2022 г. За целта са одобрени Методически насоки и указания как да се извърши изменението на интегрираните планове, какви точно дейности могат да бъдат включени при това изменение. Целта е в зоните за въздействие на ИПГВР, бенефициентите да включат обекти на интервенция, които по някакви причини не са били идентифицирани на предходния етап, но които към настоящия момент са идентифицирани, включително и от широката общественост. Това е единият аспект на изменението. Вторият е по отношение на възможностите, които се допускат от насоките по ПО 1- част от допустимите дейности да се извършват извън зоните за въздействие и извън строителните граници на градовете, но след аргументирана обосновка на функционални връзки между тези обекти на интервенция и самия град. За определени интервенции се допускат дейности до 20 % в рамките на цялата община при аргументирана обосновка за функционалните връзки с града.

След изменение на интегрирания план, процедурата е почти същата както и при изготвяне на интегрирания план и следва да бъде подложен на публични обсъждания, с оглед одобрение на тези изменения от широката общественост, да се приеме от общинските съвети. Г-жа Станевска обърна внимание на общините да изменят и внимателно да допълнят програмите за реализация на ИПГВР, без да променят основната програма за реализация на ИПГВР. С настоящото изменение само се допълва интегрирания план и програмата за реализация с тези допълнителни проекти. В случай на необходимост отново трябва да се

извърши екологична оценка и оценка за съответствието и след това се подава изменението на ИПГВР в УО, да бъде одобрено от страна на УО след сформиране на междуведомствена работна група, която да извърши оценката на изменения интегриран план.

По отношение на самите насоки за кандидатстване по ПО 1 през този програмен период изключително важно е постигането на определени междинни цели. Тези цели са заложени във всички оперативни програми, включително и в ОПРР, които трябва да се изпълнят до края на 2018 г. Има както финансов показател за сертифицирани разходи, така и други показатели за изпълнение, които са на ниво приоритетна ос. Етапната цел за постигане на сертифицирани средства към 2018 г. по ПО 1 възлиза на 173 млн. евро и като процентно изражение спрямо общия бюджет на оста това е 20,63 %. В тази връзка в насоките за кандидатстване се залага индивидуална етапна цел за верифицирани средства към юни 2018 г. за всеки конкретен бенефициент. 20 % от всеки бюджет на дадена община трябва да бъде постигнат като верифицирани от УО средства до края на юни 2018 г., с оглед да се достигне етапната цел за сертифицирани средства на ниво приоритетна ос 1. За всяка една приоритетна ос има заложен резерв за изпълнение в размер на 6,21 % от бюджета на съответната ПО. Ако УО не постигне тези междинни цели до края на 2018 г., след извършване на оценка през 2019 г. от ЕК, този резерв може да бъде загубен. Аналогично на този процент са поставени и резерв от бюджета на всеки град бенефициент по ПО 1. При положение, че след анализа през 2019 г. не са постигнати до 2018 г. междинните цели автоматично с този резерв следва да се намали бюджетът на съответната община. Това е важното и различното в насоките спрямо предходния програмен период. Г-жа Станевска подчертала, че въпреки че тези цели са далече във времето, реално няма време и средствата които трябва да се сертифицират на ниво ПО 1 не са малко. Трябва да е ясно на бенефициентите от самото начало за тези изисквания и условия. Ако дадена община бенефициент не постигне междинната цел за верифицирани средства, с тази разлика ще се намали бюджетът на съответния град. По това време се предвижда да са контрактувани почти всички средства и бенефициентът ще има договори за БФП, поради което тази разлика ще се поеме като собствен принос от страна на общината.

Г-жа Станевска представи правилата за предоставяне на БФП. Кандидатстването ще бъде извършвано чрез инвестиционна програма и проектни предложения. Инвестиционната програма е средносрочен документ, в който бенефициентите ще дефинират приоритетните за финансиране проекти, които следва да са избрани от проектите, идентифицирани в ИПГВР. Инвестиционната програма следва да включва бюджета на съответния град, механизъм за управление и реализация, екип за управление, индикатори, план график за изпълнение, ясно разписано разделение на функциите между междинното звено и бенефициента. Инвестиционната програма ще включва списък с приоритетни проектни предложения и списък с резервни проекти. Основните проекти са за целия бюджет, с който разполага градът. За допълнителни 50 % може да бъде представен списък с резервни проекти. След извършване на оценката през 2019 г. за изпълнение на всяка инвестиционна програма, в случай на свободен ресурс ще могат да се подават проекти от тези списъци с резервни проекти. От голяма важност е общините да са информирани за максималните и минимални прагове, които са заложени по отделните инвестиционни приоритети. По отношение на енергийна ефективност в административни и жилищни сгради и в студентски

общежития е допустим максимум 40 % от бюджета. От този ресурс, определен за енергийна ефективност, минимум 50 % трябва да бъде за многофамилни жилищни сгради. По отношение на градската среда, където се включват и зоните с потенциал за икономическо развитие, за група дейности за градска среда изискването е максимум 30 % от бюджета на съответния град, за образователна инфраструктура се изиска минимум 5 % и за социална инфраструктура отново минимум 5 %. През 2019 г. УО ще извърши оценка на изпълнението на инвестиционните програми и на приоритетната ос като цяло. След тази оценка има възможност да се наложи преразпределение на наличния ресурс от по-неактивните към по-активните бенефициенти, след преценка кой град е постигнал етапните си цели.

Изменение в инвестиционните програми се допуска през 2019 г., когато общините ще имат яснота за свободния ресурс, като ще има насочен към тях ресурс или съответно ще им бъде намален определеният за тях бюджет. През 2019 г. и 2022 г. инвестиционните програми могат да бъдат актуализирани, в това число и списъците с резервни проекти. Изменението на инвестиционните програми трябва да следва изменението на интегрираните планове, ако е идентифицирана такава нужда.

Г-жа Деница Николова допълни, че критериите за инвестиционна програма, които към момента ще бъдат съблюдавани от УО, касаят УО като оценители на инвестиционната програма и като УО по подадена инвестиционна програма от страна на градовете. В тази връзка, г-жа Николова посочи, че следва да се представи информация за процедурата по изготвяне на инвестиционната програма, от кого се изготвя тя и съответно какви са процесите, които са необходими на ниво междуинно звено по отношение на одобрението на проектните предложения.

Представяне и одобряване на критерии за оценка на Инвестиционна програма и за избор и оценка на проектни предложения по процедура BG16RFOP001-1.001 „Изпълнение на Интегрирани планове за градско възстановяване и развитие“ по Приоритетна ос 1 на ОПРР 2014-2020

По следващата точка от дневния ред г-жа Деница Николова обясни как се изготвя инвестиционната програма. Започва се от етапа, в който се делегират правомощия от УО на междуинно звено, което ще стане в рамките на следващите две седмици. След сключване на споразумение за делегиране на правомощия на междуинно звено, при обявяване на насоки за кандидатстване към края на месец юни, съответно бенефициентът следва да започне процеса по изготвяне на инвестиционна програма. Тази инвестиционна програма обхваща хоризонта на изпълнение на целия програмен период от гледа точка на възможности на финансиране спрямо бюджета, който вече е разпределен, индикиран на всички конкретни бенефициенти-градове, и с който община разполага по линия на финансиране от ОПРР 2014-2020. Бенефициентът, знаейки своя бюджет, трябва да изготви своята инвестиционна програма със съответни елементи и необходими стъпки, за да бъде една инвестиционна програма изготвена в нейната пълнота. За тази цел, УО счита за подходящо и ще изиска от бенефициента, да има сформирана работна група на ниво град с широко представителство на заинтересовани страни, която да изготви инвестиционната програма. Елемент на инвестиционната програма ще бъде изготвянето на индикативен приоритизиран списък с проекти, които ще могат да бъдат

изпълнявани до края на програмния период по линия на финансиране от ОПРР 2014-2020.

Г-жа Деница Николова посочи, че работата на работната група трява да се базира на разработения Интегриран план за градско възстановяване и развитие, който към момента е одобрен от страна на Управляващия орган. В случаите, в които ИПГВР има необходимост от доработване и изменението, което към настоящия момент е дадено като възможност за допълване на обекти в него, то работната група следва да стартира своята работа едва след като има одобрено изменение на ИПГВР. В случаите, когато няма да има такова изменение или се стъпва на ИПГВР, който към настоящия момент е одобрен от УО на ОПРР, съответно работната група може да започне своята работа веднага след обявяване на насоките и след съответна санкция на кмета на община. Г-жа Николова допълни, че работната група изработва своята инвестиционна програма, която съдържа индикативен списък от проекти и в момента, в който има готовност, съответната община, като бенефициент, може да подаде тази инвестиционна програма за оценка към УО в сроковете спрямо Индикативната годишна работна програма.

Г-жа Деница Николова отбелаяза, че оценката на инвестиционната програма се извършва от УО и приключва с издаването на решение на Ръководителя на Управляващия орган за одобрение на тази инвестиционна програма. След подаване на инвестиционната програма, в рамките на община е възможно да започне подготовката на проектни предложения, които ще бъдат подадени към междинното звено за оценка. Подготовка на проектните предложения може да бъде направена още към момента, към който се подаде инвестиционната програма за одобряване към УО, но може да стартира и едва след като УО одобри инвестиционната програма. Това е избор на съответния бенефициент.

Г-жа Деница Николова посочи, че със своя заповед кметът определя представители на община, които не трябва да бъдат включени в междинното звено за оценка на съответните проектни предложения. Представителите на община, които ще изготвят проектните предложения нямат право да влизат в междинното звено по отношение на оценката на проектните предложения, доколкото по този начин следва да се гарантира разделение на функции, отговорности и липса на конфликт на интереси. Когато бъдат изгответи проектните предложения от страна на всеки град и съответно от представителите, които са с такива делегирани правомощия, се подават по електронен път чрез модула в ИСУН и подлежат на оценка от страна на междинното звено. Крайните срокове за подаване на проектни предложения, както беше уточнено, ще бъдат прецизираны в рамките на следващата седмица и ще бъдат одобрени с писмена процедура на КН. Процесът на оценка на проектните предложения ще се извърши независимо от процеса на оценка на инвестиционна програма от страна на УО. Отговорността за оценката на проектните предложения е изцяло във функциите на междинното звено и съответно там трябва да бъдат съблюдавани всички критерии за оценка на проектните предложения, които са одобрени от КН. В процеса на оценка биха могли да бъдат привлечени външни експерти или би могъл да бъде напълно изнесен от страна на бенефициента. Но бенефициентът и междинното звено носят отговорност по отношение на оценителния процес и впоследствие, в случай, че при бъдещи одити се установи, че процесът на оценка е опорочен, съответно междинното звено или в конкретния случай градът, понася своята финансова отговорност. Оценката на всяко проектно предложение се документира чрез

попълване на контролен лист, който ще бъде наличен в ИСУН. Оценката ще приключва с изготвяне на доклад за оценка на съответното проектно предложение, с предложение за решение за одобрение на проектното предложение от страна на кмета на общината. С решение на кмета, след предоставения доклад от страна на междинното звено, се одобрява или отхвърля съответно проектно предложение за предоставяне на БФП. След издаване на решението на кмета по отношение на конкретно проектно предложение, същото се предоставя по електронен път чрез модула ИСУН към УО. Съответното решение е основата и базата за УО, въз основа на която се сключва договор за БФП. Функцията по оценка на проектните предложения е изцяло в отговорностите на междинните звена и бенефициента. В този смисъл, УО няма да извърши оценка на проектни предложения. Доколкото системата за управление и контрол следва да бъде подсигурена от гледна точка на функциониращи системи на ниво междинно звено, на извадков принцип УО ще направи проверка по оценката на конкретни проектни предложения от страна на междинни звена в хода на тяхното извършване, за да може да осигури и да придобие увереност, че междинните звена на ниво бенефициент работят и функционират адекватно, системите за управление и контрол по отношение на селекцията и оценката на проектните предложения е адекватна спрямо изискванията, прилагат се конкретните критерии, които са одобрени от страна на КН.

Г-жа Николова представи основните критерии за оценка на инвестиционната програма от страна на УО. На първо място, ще се търси съответствие на инвестиционната програма с одобрения ИПГВР, който на практика е градската стратегия и визията за развитие на града до 2020 г. Ще бъде съблюдавано и спазването на изискванията по чл.7 от Регламента, както и ще се търси постигане на синергичен ефект и концентрация на ресурсите по отношение на описаните индикативни проекти, които са включени в инвестиционната програма. Ще се оценява и преглежда дали процесът на подбор от страна на работната група като индикативен списък е извършен в съответствие с процедурата, която е заложена в насоките за кандидатстване. Ще се преглежда и оценява дали са спазени максималните прагове по отношение на инвестиционните приоритети. Ще се преглежда общата стойност на индикативния списък с проекти за подобряване на функционалните връзки, които касаят инвестиране в проекти извън зоните за въздействие, предвид заложения праг, който не трябва да надвишава 20% от ресурса на предоставената БФП, определен за конкретния град. Това изискване е заложено и в Оперативната програма, затова и УО ще оценява да няма надвишаване на тези прагове. Проектните предложения следва да са одобрени от междинното звено, но това на етап на оценка на инвестиционната програма няма как да бъде оценено, доколкото проектните предложения няма все още да се одобрени от страна на междинното звено. Оценка на административния, технически и финансов капацитет на бенефициента ще бъде също елемент на инвестиционната програма и това УО ще търси като описание в инвестиционната програма по отношение на структура на междинното звено, административен, технически, финансов капацитет за оценка и изпълнение на инвестиционна програма. Допълнително ще бъде оценявано в процес на одобряване на инвестиционната програма постигането на резултатите и индикаторите, дали те са описани адекватно от страна на бенефициента и дали съответстват на изискванията на УО за постигане на целите до края на 2018 г., какви са заложените междинни стойности на индикаторите и съответно крайните стойности към края на

програмния период.

Когато постъпи проектно предложение за оценка, същото следва да бъде оценено дали отговаря на изискванията на УО, дали е в съответствие с инвестиционната програма, дали постига резултатите и целите, които съответстват на целите и приоритетите на оперативната програма. В критериите за оценка на проектните предложения, които са елемент на оценка от страна на междинното звено, са включени административно съответствие, допустимост и качество на проектното предложение. Критериите са разпределени по инвестиционни приоритети, предвид че на членовете на КН са предоставени разделени критерии за всеки инвестиционен приоритет, като има общи критерии, които касаят всички инвестиционни приоритети и специфични групи критерии, които касаят всеки инвестиционен приоритет, било то социална, здравна, културна инфраструктура, мерки за интегриран градски транспорт, градска среда и т.н. Общите критерии, които касаят всички инвестиционни проекти и проектните предложения, които влизат за оценка в рамките на междинното звено са: че са спазени мерките за електронно кандидатстване, т.е. проектното предложение е подадено чрез ИСУН; че има допустимост на дейностите и разходите, т.е. мерките, които са включени в проектното предложение отговарят на допустимите дейности; има устойчивост на предложената инвестиция – т.е има 5- годишен период, който е така подсигурен, че след изпълнение на инвестиционните мерки този проект няма да смени своето предназначение, функции и ще продължи своята дейност след като бъде извършена инвестициията. Има критерий, който е свързан с хоризонталните политики на ЕС, в съответствие на една или няколко приоритетни оси на Дунавската стратегия. Г-жа Деница Николова обърна внимание, че всеки един от проектите следва да има принос към съответна приоритетна ос на Дунавската стратегия и това трябва да бъде ясно описано в проектното предложение. Специфични критерии има за всеки един инвестиционен приоритет и група дейности. По отношение на общите критерии за оценка следва да се отбележи, че всяко проектно предложение подадено през ИСУН и съответно влязло в оценка от междинното звено, има приложено към него решение на общинския съвет, с което се гарантира, че за предложения проект е осигурена устойчивост, че съответната инфраструктура, която подлежи на интервенция няма да бъде закрита за период не по-малко от 5 години след крайното плащане на бенефициента. Необходимо е да бъде приложено решение на общинския съвет, с което се декларира, че елементите на подземната техническа инфраструктура под обекта на интервенция са напълно изградени или реконструирани към момента на кандидатстване или в периода, в който проектът ще бъде изпълнен. Това изискване касае най-вече мерките, които са обвързани с ремонт и рехабилитация на улична мрежа и елементи на градска среда. Техническата документация, която касае работен или инвестиционен проект се предоставя само на хартия към междинното звено. В рамките на ИСУН няма да се подава такава техническа документация и няма необходимост тя да бъде качвана в системата допълнително, което би утежнило процеса и добавя административно бреме.

Г-жа Деница Николова представи специфичните критерии за всеки един инвестиционен приоритет, които следва да бъдат елемент на оценка от страна на междинното звено. По отношение на мерките за енергийна ефективност в административни и жилищни сгради критериите са следните: в рамките на проектното предложение да има мерки за внедряване на енергийна ефективност, включително конструктивно укрепване и подобряване на достъпа на хора с

увреждания; ще се финансира икономически най-ефективният пакет с енергоспестяващи мерки за сградата, в която се постига минимален клас на енергопотребление „С“; проектното предложение включва цялостно обновяване на сградата в съответствие с допустимите дейности. Това касае единствено и само, ако мерките за цялостно обновяване са предписани в обследването за енергийна ефективност и има гаранция, че това ще доведе до минимум 60% енергийно спестяване. Това е вариантът, в който в рамките на мярката за енергийна ефективност би могло да се прави цялостно обновяване на сграда.

По отношение на многофамилните жилищни сгради и студентските общежития това, което трябва оценителната комисия да съблюдава е, че те са допустими като мерки извън зоните за въздействие, но в рамките на строителните граници на 39-те града, което означава, че оценителната комисия трябва да прегледа много внимателно дали многофамилната жилищна сграда е в строителните граници на града. Мерките в студентски общежития ще се реализират само чрез комбинирано финансиране – БФП и финансови инструменти. По тази мярка има отделни критерии за оценка, тъй като водещият елемент по отношение на финансиране чрез БФП е „Фонд-мениджърът“, който предстои да бъде избран. Първо, проектното предложение трябва да бъде одобрено от „Фонд-мениджъра“ за финансиране чрез ниско-лихвен заем и едва тогава проектното предложение може да влезе в междинното звено за оценка по отношение на БФП, която би могло да получи като финансиране. По отношение на многофамилните жилищни сгради проектните предложения влизат в оценка едва след като бъдат направени съответните енергийни и конструктивни обследвания, има бюджетиране за съответната сграда и би могло да бъде оформено едно индивидуално проектно предложение за всяка една сграда. Тогава се оценява от междинното звено и в случай на допустимост, пълна оценка и възможност за реализация, то се одобрява и подлежи на финансиране от страна на УО. По отношение на проектни предложения, които се подават в рамките на междинното звено и които касаят сгради държавна собственост, тогава се кандидатства в партньорство, като водещ партньор е съответно общината – бенефициент със съответен партньор – държавната институция, чиято е собствеността. В този конкретен случай, има изискване да има партньорско споразумение, което трябва да бъде предоставено на оценителната комисия в рамките на междинното звено, при подаване на проектното предложение.

Г-жа Николова добави, че специфичните критерии са валидни и за работната група и трябва да се вземат под внимание от нея, когато се оформя индикативният списък с проекти, които ще влязат в инвестиционната програма. Тези специфични критерии трябва да бъдат съблюдавани, за да бъде оформлен крайният индикативен списък с проекти, които ще бъде елемент на инвестиционната програма за финансиране.

Мерките за интегриран градски транспорт са допустими за финансиране с БФП на цялата територия на града (тук няма зониране и съблюдаване на критерия зони, одобрени в ИПГВР). Следва да е приложено подробно прединвестиционно проучване за цялата система на градския транспорт с обхват и съдържание съгласно насоките за кандидатстване; проектът е разработен на основата на интегриран подход на мерките и е в съответствие с избрания вариант в прединвестиционното проучване; проектът е в съответствие с актуалната транспортно – комуникационна схема на целевата територия, в това число и плановете за устойчива градска мобилност; проектът трябва да бъде в съответствие с общинските програми за опазване на околната среда и в частност

с общинските програми за намаляване на замърсителите и достигане на установените норми. За интервенции върху активи, които са собственост на общинска компания, се допуска кандидатстване в партньорство със съответния общински превозвач. В този конкретен случай, трябва да има яснота, че има приложими изисквания в съответствие с държавни помощи и в този смисъл това ще бъде обект на оценка от страна на междинното звено – до каква степен е подсигурено съответствието с изискванията за държавни помощи.

Рехабилитация и реконструкция на улични мрежи, които са елемент на проектно предложение за интегриран градски транспорт, е допустима дейност, но само при доказана обвързаност със съществуващи или планирани маршрути на обществения градски транспорт. По отношение на тази мярка е възможно да има проектни предложения, които влизат за оценка в междинното звено като комбинирана мярка за предоставяне на ресурс от страна на финансов инструмент под формата на ниско-лихвен заем и частично финансиране, чрез БФП.

Дейности, които са обвързани с инвестиционен приоритет за финансиране на градска среда са допустими за финансиране на територията на всички зони за въздействие включени в ИПГВР. Допускат се дейности за ремонт и реконструкция на улични мрежи, обществени паркове, междублокови пространства, като се докаже интегрираният характер на инвестициите и в този случай междинното звено трябва да добие увереност, че той притежава интегриран характер. Не са допустими интервенции върху улична или градска водоснабдителна и канализационна мрежа, не е допустимо извършване на текущ ремонту на улична мрежа.

По отношение на дейности свързани с изграждане, рехабилитация и реконструкция на улични мрежи, обществени паркинги, алеи, паркове и междублокови пространства задължително следва да се докаже синергичен ефект на инвестициите спрямо останалите мерки, включени в инвестиционната програма. Към проектното предложение следва да се предоставят и съответните графични материали, които го доказват. В рамките на оценката междинното звено трябва да придобие увереност за допустимостта на дейностите и интегритета на дейностите за градска среда.

По отношение на зоните с потенциал за икономическо развитие се допуска финансиране на проекти извън зоните за въздействие с потенциал за икономическо развитие на цялата общинска територия, като тук се касае за максимум 20 % от стойността, която е предоставена на съответния град като бюджет за финансиране от страна на ОПРР 2014-2020. Ще се финансират само групи дейности, които са с доказан реален инвеститорски интерес, т.е. има предоставено писмо за инвеститорски интерес за намерения, което дава възможност за интервенции и в икономическа зона, и което по своята същност осигурява, че съответната инвестиция финансирана с БФП ще доведе до икономическо развитие на съответната територия. В такива случаи е необходима обосновка за необходимостта и целесъобразността на предложените интервенции в зоната, която може да бъде финансирана по настоящата процедура. С БФП ще се осъществи финансирането само за подобряване, изграждане и реконструкция на съществуваща или строителство и развитие на нова техническа инфраструктура, която е обвързана с бизнеса и предприемачеството.

По отношение на социална инфраструктура изборът на обекти на интервенция следва да бъде допълнително съгласуван с МТСП, с оглед гарантиране и съгласуваност на политиките, т.е. това е писмо за подкрепа, което

следва да бъде приложено към проектното предложение, което гарантира, че има съответствие със социалните политики; приложени са доказателства за обществена подкрепа за проекти насочени към изграждането на социални жилища и социален толеранс, след проведени публични обсъждания, кампании, кръгли маси и всякакви други възможности за комуникиране на изпълнението на съответния проект с общността. По този начин се гарантира, че няма да се стигне до етапа, в който: междинното звено ще оцени конкретно проектно предложение; то ще получи своето финансиране от страна на УО и в момента, в който започнат да се изпълняват мерките за социални жилища, то няма да получи подкрепата на общността и няма да бъде реализирано.

Дейности за културна инфраструктура ще се реализират чрез комбинирано финансиране от БФП и финансови инструменти. Водеща институция по отношение на проектните предложения ще бъде „Фонд-мениджърът“, който ще предоставя ниско-лихвените заеми. За обекти държавна собственост в управление на Министерство на културата проектните предложения се изготвят с водещ партньор общината, като град, който е бенефициент по ОПРР 2014-2020, в партньорство с Министерство на културата. Интервенциите в културна инфраструктура следва да предвиждат социално включване и осигуряване на достъп до културните обекти за хората в уязвимо и неравностойно положение. Това касае и абсолютно всички инвестиционни мерки, които са свързани с интервенции в социална и образователна инфраструктура.

По отношение на мерките за образователна инфраструктура се допускат дейности за ново строителство на детски ясли и детски градини. Допустими са интервенции в учебни зали, библиотеки, лаборатории, спортни съоръжения, учебни корпуси, общежития и др., включително и прилежащите територии, и общежитията към съответното учебно заведение. Предимство би следвало да се дава на проекти с най-висок потенциал за постигане на социално включване и постигане на целта за подобряване на условията за предоставяне на модерни образователни услуги. Специфичните критерии, които касаят общо социална, културна и образователна инфраструктура са обвързани с това, че биха могли да бъдат финансиирани проекти и извън зоните за въздействие в рамките на 20%. Всички проекти следва да включват цялостна реконструкция на съответните сгради и прилежащите дворни пространства. Мерките за енергийна ефективност следва да допринасят за постигане на минимум клас „С“ на енергопотребление. По отношение на оборудване и обзавеждане мерките трябва да водят до повишаване на качеството на съответната услуга и да са част от цялостната модернизация на съответната институция. Ще се изиска декларация от ръководството на съответната институция за съдействие при пълната реализация на проекта, за да няма случаи, в които има несъгласие на ръководството за интервенции по съответната инфраструктура. Трябва да има решение на общинския съвет за устойчивостта на проекта в рамките на 5- годишния период след като мярката бъде изпълнена и финансирана от ОПРР 2014-2020.

В заключение, г-жа Деница Николова посочи, че едно проектно предложение може да бъде одобрено или отхвърлено, а може да бъдат поискани и допълнителни елементи, които да подсигурят, че то може да бъде одобрено от междинното звено и подлежи на финансиране от страна на УО.

Към настоящия момент, с оглед на проведената техническа среща с ЕК е уточнено, че ще се потърси вариант и механизъм за допълване на представените критерии за оценка от страна на междинното звено с количествени критерии, които дават възможност всяко едно проектно предложение над определен праг на

оценка да получава своето финансиране от УО. Ако този минимален праг и критерии от точки не бъде постигнат, проектното предложение да бъде отхвърлено за финансиране от страна на междинното звено. В този смисъл, критериите, които бяха представени търпят доработване и допълване в рамките на следващата седмица. Около края на следващата седмица се предвижда да бъдат дадени допълнителни количествени критерии, които да могат да финализират съответния пакет от критерии за междинното звено по отношение на оценка, и които съответно да бъдат одобрени чрез писмена процедура на КН. Г-жа Деница Николова отбелаязала писмените коментари от членовете на КН да бъдат предоставени в рамките на следващите три работни дни, за да могат да бъдат обработени до края на следващата седмица и да бъдат пуснати на писмена процедура.

Г-жа Силвия Георгиева посочи, че НСОРБ считат критериите за достатъчно подробни. Предвид крайния срок за междинна оценка през 2018 г. и много важния момент за индивидуалните етапни междинни цели, г-жа Георгиева предложи да се обсъди дали в проекта на споразумение да не бъдат заложени етапните цели на всеки бенефициент. В проекта, който е разгледан на среща на 8 май това не е фигурирало, а е много важно точно на този етап да е ясно какво трябва да се постигне до 2018 г. и бенефициентът да е наясно с всички възможни крайни срокове. Г-жа Георгиева допълни, че е редно във финансово обвързващия документ да е записано какви санкции ще понесе бенефициентът, ако не постигне етапните цели, както и да бъде записана стойността на резерва като финансов параметър. Друго важно нещо е в насоките точно да се прецизира как се прави приоритизацията - по инвестиционни приоритети или по зони за въздействие. Ако е по инвестиционни приоритети, то къде се доказва синергичния ефект. Съгласно критериите за оценка, трябва да се прилагат карти, които показват синергичния ефект по зони за въздействие. Бе поставен въпросът кое ще е водещото - инвестиционните приоритети или зоните за въздействие, или и двете. Г-жа Георгиева каза, че НСОРБ ще изпратят писмено предложения за промени в сроковете. По самите критерии за мерки по социална инфраструктура се изисква съгласуване с МТСП за обектите, които ще бъдат включени в приоритетния списък. Тъй като този списък се прави на етап инвестиционна програма, съгласувателното писмо от МТСП кога се изисква от бенефициента, когато се подава инвестиционната програма или по проекти? Това трябва да се уточни, тъй като в инвестиционната програма обектите ще бъдат включени. Кога се изискват доказателства за обществена търпимост към проектите за социалните жилища? Г-жа Георгиева посочи, че писмените коментари ще бъдат внесени допълнително.

Г-жа Деница Николова добави, че съгласувателните писма се подават на етап проектно предложение, когато проектното предложение е изгответо и влезе в оценителна комисия в междинното звено. Етапните цели са елемент на споразумението за инвестиционна програма, което се сключва, когато УО одобри инвестиционната програма на съответния град. Етапните цели ще бъдат разписани и отново ще бъде оформлен бюджетът, който е делегиран като възможности за финансиране от страна на ОПРР 2014-2020, и съответно резервът ще бъде упоменат. Към настоящия момент той по принцип е включен в бюджетите, които са разпределени към всички градове, така че той просто ще бъде елемент като специфична клауза, в която ще се казва, че е под условие и ако не се постигнат етапните цели тя подлежи на потенциално възстановяване към УО или т.е. бенефициентът не може да се възползва от тази сума.

По отношение на това кое е водещото - инвестиционен приоритет или

зоната за въздействие, г-н Иван Попов уточни, че в насоките за кандидатстване се допуска в едно проектно предложение да има включени повече от един обект. С оглед постигането на синергичен ефект следва един проект, например за образователна инфраструктура, да обхваща една зона. Ако има образователна инфраструктура в друга зона, то тя трябва да е обхваната от друг проект, в чиято обосновка да е включена синергията спрямо другите проекти, включени в съответната зона.

Г-жа Юлия Милчева, Министерство на младежта и спорта, попита има ли изискуемо съотношение между финансирането по едно проектно предложение, каква е пропорцията между безвъзмездната помощ и кредита по финансовия инструмент в случай, че това се изисква за съответния тип подкрепа. Ако общината предложи за интервенция спортна инфраструктура, която е самостоятелна и несвързана с образователна институция, която е общинска или държавна собственост, в този случай изисква ли се съфинансиране чрез кредит или е допустима 100% безвъзмездна помощ.

Г-жа Деница Николова обясни, че доколкото поставеният въпрос засяга спортна инфраструктура, съгласно изискванията на регламентите и тематичните цели, спортната инфраструктура се финансира единствено и само чрез финансови инструменти. Такъв тип проектни предложения се подават към Фонд мениджъра и получават 100% финансиране по отношение на ниско лихвен кредит в случай, че отговарят на съответните изисквания и на приоритетите на оперативната програма и инвестиционната стратегия.

На въпрос от г-жа Милчева кога се очаква да се формира Фонд мениджърът, г-жа Николова разясни, че от гледна точка на това, че трябва да се структурира Фонд на фондовете към Министерството на финансите, може би около първото тримесечие на 2016 г. ще бъдат структурирани фонд мениджърите и съответно тогава ще има възможност да бъдат подавани проектни предложения. Много трудно е да се намали този срок, защото процедурите са много тежки и има твърде много стъпки, за да може да се стигне до елемента на финансиране.

Г-жа Лидия Атева, Министерство на финансите, предложи УО на КН да изпраща материалите за заседанията не само на основните членове на комитета, но и до резервните членове, за да могат да бъдат информирани. Г-жа Атева предложи да се дава по-дълъг срок от три дни, поне в рамките на пет дни, за бележки по насоките. Предстоящите бележки на Министерството на финансите по насоките на приоритетна ос 1 ще рефлектират много сериозно на критериите, поради което би следвало да бъдат взети предвид и доразработени така, както беше предложено от страна на УО. Забавянето на Министерството на финансите идва именно поради Фонда на фондовете, който като визия все още не е готов и там не може да се направи оценка за съответствие с правилата по държавните помощи, т.е. не може да се прецени на този етап има ли помощ. Г-жа Атева зададе въпрос относно инвестиционния приоритет за зони за икономическо развитие, има ли определение и какво трябва да се разбира под това. Във връзка със схемата, представена от г-жа Станевска относно разписването на функциите на междинното звено, г-жа Атева попита къде и как ще бъде функцията по контрол върху правилното разходване и предоставяне на държавната помощ в съответствие с правилата по държавните помощи.

По отношение на материалите предоставяни за заседанията на КН г-жа Деница Николова каза, че е ангажимент на всеки член на КН, в случай, че няма да участва в съответното заседание да предостави информацията на своя

заместник. Това е оформена процедура и по всички оперативни програми, това е работещ механизъм и трябва да има вътрешна комуникация в рамките на едно ведомство, а не УО да се опитва да информира абсолютно всички заместник-членове, които се менят, а в някои случаи се работи и с пълномощно.

По отношение на срока за предоставяне на коментари по критериите и насоките, по режима на държавните помощи УО е наясно, че трябва да се проведе една междуведомствена среща по отношение на насоките. Г-жа Николова изрази съжаление, че е загубен един месец и половина през който са могли да бъдат проведени няколко срещи и днес този разговор и голяма част от информацията, която се казва да не се случва. В бъдеще, когато се предоставя информация към МФ УО ще настоява в максимално кратки срокове за провеждане на срещи, за да може да се изчистят насоките за кандидатстване. Ще се даде възможност за реакция в рамките на максимум 5-6 работни дни, но в рамките на следващата седмица това, което УО очаква е необходимите експертни срещи, за да може да се финализира процедурата, която да определя и критериите за проверка на режима за държавни помощи и каквото е необходимо да бъде включено в насоките към този етап и да може да се предостави за съгласуване от страна на КН.

Г-жа Николова допълни, че междуинното звено има своите функции по отношение на оценката на всяко едно проектно предложение. По отношение на изпълнението на всеки един от проектите функциите и отговорностите остават в УО, което означава, че изпълнението на всички необходими стъпки по отношение на държавните помощи ще се проследява на ниво УО, в рамките на изпълнение на всеки един проект.

Зоните с потенциал за икономическо развитие са елемент на ИПГВР и като дефиниция са определени в методическите указания, които са одобрени от министъра на регионалното развитие и благоустройството. Методическите указания са качени на сайта на оперативната програма.

Г-жа Атева уточни, че практиката е материалите да се изпращат и до резервните членове, тъй като понякога основните членове отсъстват и няма достъп до техните електронни пощи. Г-жа Атева отправи молба материалите да се изпращат и до резервните членове. Г-жа Деница Николова отбеляза, че ще се намери начин за отразяване на тези коментари.

Г-н Владислав Пискорц отбеляза, че фокусът пада върху резултатите, затова инвестиционните планове и проектите трябва да допринасят за изпълнението на определените индикатори за резултат. Затова е важно да се гарантира, че инвестиционните програми в своята цялост ще доведат до изпълнението на заложените резултати и съответно всеки проект ще даде своя принос. Градските територии имат правото да изберат най-добрите проекти, които биха довели до най-добрите резултати, и както каза г-жа Деница Николова, могат да се наемат външни експерти за оценката в определени области. Трябва да се внимава с това, че експертните анализи и оценки не могат да бъдат изискани от бенефициентите. Междуинното звено е това, което може да изисква такива външни оценки, защото бенефициентът е заинтересована страна и той няма право да оценява предложените проекти. Г-н Пискорц допълни, че е необходимо да се дефинират тези критерии за подбор на проектите, чрез които ще се заложат количествени измерители и да се гарантира условието, че само проектите, които отговарят на минималните критерии ще бъдат одобрени.

Г-жа Светла Иванова от МОСВ каза, че част от коментарите на МОСВ, които са дадени по повод на прилагането на политиката по опазване на околната среда и

политиката по изменение на климата, са взети предвид при подготовката на представените документи. Във връзка с това, че част от оценката вече минава на ниво общини г-жа Иванова призова общините и техните междинни звена да следят на страницата на МОСВ публикуването на финалния вариант на насоките за прилагане на ПОС и ПИК, където има добри идеи как да се изберат проектни предложения и изпълнители, с принос към тези политики и т.нар. хоризонтални принципи и политики. Това ще доведе до избора на по-енергоспестяващи, по-устойчиви и по-икономически ефективни проектни предложения за бенефициентите.

Г-жа Деница Николова отбеляза, че предвид дискусията по тази приоритетна ос няма да бъдат взимани решения на този етап и УО поема ангажимент в рамките до края на следващата седмица на членовете на КН да се предостави допълнен списък от критерии. В допълнение на това ще се проведе и среща с Министерството на финансите по отношение на държавните помощи, за да се види дали ще има готовност да се състави пълният пакет до петък или да се отложим пускането на този пакет от критерии за 15-16.06.2015 г.

Г-жа Деница Николова още веднъж призова присъстващите, ако имат предложения по критериите да ги изпратят по електронна поща, за да могат да бъдат преценени и при възможност отразени. Тя отбеляза, че УО очаква и приноса на НСОРБ както и техните коментари, включително и по количествените критерии, които ще бъдат включени в пакета с общи критерии в рамките на оценката на проектните предложения.

Представяне и одобряване на критерии за избор на проекти по процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG16RFOP001-7.001 "Регионални пътища" по Приоритетна ос 7 на ОПРР 2014-2020

Г-жа Деница Николова представи следващата точка от дневния ред, а именно „Представяне на критериите за подбор на проектни предложения и критериите за избор на проекти по приоритетна ос 7 „Регионална пътна инфраструктура“.

Г-жа Мария Станевска направи кратко представяне на критериите, като отбеляза, че детайлните критерии са изпратени предварително на членовете на КН. По аналог на вече представената процедура по ПО 1, има критерии за административно съответствие, критерии за допустимост и качество на проектните предложения. По отношение на административното съответствие ще се извършва проверка за представяне на всички изискани документи съгласно насоките за кандидатстване, като например технически или работен проект съгласно ЗУТ с всички съгласувателни становища; остойностена количествена сметка към техническия или работен проект; влязло в сила, не по-рано от 6 месеца преди подаване на проектното предложение, разрешение за строеж. По този начин ще има гаранция, че тези проекти са актуални. Изиска се Решение на общинския съвет, с което се декларира, че елементите на подземната техническа инфраструктура под обекта на интервенция (например под пътната отсечка) са напълно изградени или реконструирани към момента на кандидатстване и не се предвижда планово изграждане или реконструкция до 5 години след приключване на дейностите по проекта. Това решение на общинския съвет е само в случай, че пътната отсечка, която е обект на интервенция преминава, през населено място. Други критерии за административно съответствие са представянето на различни декларации от страна на бенефициента, като например, че не е финансиран от

други публични средства, както и към първото проектно предложение трябва да се представи декларация от бенефициента за съгласие за предоставяне на данни от НСИ към УО. Много е важна проверката по отношение на екологичните критерии, които са в резултат на становището по екологичната оценка на ОПРР 2014-2020, както и в съответствие с проекта на насоките за ПОС и ПИК. Това са задължителни критерии, които произтичат от становището на МОСВ. Следва да се представи декларация, че инвестиционният проект предвижда инженерни решения за зелена инфраструктура. В случай на ново строителство се представя предпоректно проучване, анализ разходи-ползи, ОВОС, одит по пътна безопасност и др. По отношение на критериите за допустимост се проверява допустимостта на дейностите, допустимостта на разходи, продължителност на проектното предложение. Извършва се оценка по следните критерии: дали пътната отсечка за финансиране е включена в списъка с приоритизирани пътни отсечки, одобрена от УС на АПИ; дали пътната отсечка е включена в одобрената от Министерски съвет средносрочна рамкова програма за изпълнение на Стратегията за развитие на пътната инфраструктура; извършва се проверка на размера на БФП; дали са предвидени задължителните мерки за информация и комуникация, както и дали проектното предложение е в съответствие с хоризонталните политики на ЕО и по-специално за устойчивото развитие. Критериите за техническа и финансова оценка, представляват по същество оценка на качеството на проекта и включва критерии за това дали: целта на проектното предложение е точно и ясно формулирана и съответства на целта на процедурата за БФП; дейностите са описани подробно; обхватът и времетраенето на проекта са ясни; представен е ясен и реалистичен план за действие; представена е информация за планираните процедури за обществени поръчки от страна на бенефициента; индикаторите за продукт са остойностени; представена е ясна институционална организация за управление на даденото проектно предложение; проверка на бюджетните пера за спазване на процентните ограничения в съответствие с насоките за кандидатстване.

Г-н Лазар Лазаров отбележа, че АПИ имат само едно възражение. Не е необходимо да присъства разрешение за строеж, тъй като то може да бъде набавено за времето, което АПИ ще използва за определянето на изпълнители за строителните работи, строителен и авторски надзор и т.н. Процедурата за избор на изпълнител независимо от вида процедура ще трае 3-4 месеца, ако няма жалби. Строителството не може да бъде извършено, ако този документ не присъства.

Предвид обсъжданията и коментарите до момента, с цел допълнително оптимизиране на критериите в посока на облекчаване на бенефициента, г-жа Деница Николова предложи АПИ да подаде писмени коментари в рамките на 3 работни дни. В рамките на този тридневен срок г-жа Николова помоли да бъде представено виждането на АПИ по отношение на сроковете за кандидатстване, защото това беше дадено на предходен етап като коментар. След това насоките за кандидатстване ще бъдат предоставени на КН за одобряване.

Не бяха направени допълнителни коментари по отношение на тази точка от дневния ред.

Разпределение на ресурс по Приоритетна ос 8 „Техническа помощ“ на ОПРР 2014-2020 по компоненти и отделно за общини

Г-жа Деница Николова представи следващата точка от дневния ред, като каза, че тя е с информативен характер и касае разпределение на средствата по приоритетна ос 8 „Техническа помощ“ на ОПРР 2014-2020, която се предоставя под формата на бюджетни линии към бенефициентите по Програмата. Общо предвиденият ресурс по приоритетната ос е в размер на малко над 102 млн. лева. Ресурсът е разпределен в три компонента. Първият компонент е изготвяне, изпълнение, наблюдение и контрол и касае УО. Там е фокусиран най-големият финансов ресурс по отношение на техническата помощ по Програмата и това е обективирано от необходимостта от обезпечаване на заплатите на УО, съответно възнагражденията и всичко, което касае изпълнението, управлението и контрола на оперативната програма по отношение на осигуряването на инвестиционен контрол, текущи оценки на Програмата и други дейности, които осигуряват работата на УО. Компонентът за оценка и проучвания е разпределен за информация и комуникация, като е дадена възможност за финансиране на мерки, които обезпечават публичното и прозрачното изпълнение на Програмата. За остатъка от ресурса по техническата помощ на Програмата е предвидено обособяването на бюджетни линии за всички бенефициенти на ОПРР 2014-2020, както по приоритетна ос 1 за междинните звена на терitorията на 39-те общини, така и по отношение на малките градове - 28 на брой от приоритетна ос 2, така и ведомствата, които ОПРР 2014-2020 финансира в лицето на различните министерства и АПИ по отношение на приоритетна ос 7.

Това, което е направено от страна на УО като разпределение по отношение на бенефициентите като бюджетни линии е, че разпределението на ресурса е в зависимост от пропорцията, която се получава от всеки един бенефициент спрямо общата БФП, която се разпределя. В този смисъл на 39-те града спрямо пропорцията на средствата, които те ще управляват в хода на изпълнение на ОПРР 2014-2020, се пада ресурс от малко над 7 млн. лева. За 28-те общини – 1 111 000 лв. За конкретни бенефициенти-ведомства по приоритетна ос 3 „Образователна инфраструктура“ ресурсът е в размер на близо 1 млн. лева, АПИ като конкретен бенефициент по приоритетна ос 7 има разпределен ресурс по техническа помощ малко над 2 млн. лева. Общо за бенефициентите ресурсът, с който ще разполагат до края на програмния период, е в размер на 11,5 млн. лева. Разпределението следва пропорционален принцип и е предварително предоставено за съгласуване към НСОРБ от гледна точка на разпределението на наличния финансов ресурс към общините бенефициенти по оперативната програма.

Г-жа Юлия Милчева, Министерство на младежта и спорта, попита по какъв начин и за какви специфични дейност би могло да се ползва определеното финансиране за техническа помощ от страна на конкретните бенефициенти.

Г-жа Деница Николова обясни, че средствата, които се предоставят към конкретните бенефициенти са обвързани най-вече с: подсигуряване на работата по приоритетна ос 1 за структуриране на системите за управление и контрол на междинното звено; за предоставяне на ресурс към външни оценители, когато се налагат такива; за предоставяне на услуги, свързани с допълващ административен капацитет в рамките на междинните звена. По отношение на приоритетна ос 2 мерките са свързани също с подобряване на административния капацитет на общините, които ще изпълняват инфраструктурни проекти. По отношение на останалите мерки, които касаят всички бенефициенти, техническата помощ може да бъде както за осигуряване на екипи, които да

изпълняват цялостно реализацията на финансовия ресурс по съответната приоритетна ос, така и по отношение на подобряване на системите за управление и контрол по начин, по който да се подсигури плавно изпълнение на мерките, например подобряване на процесите, свързани с подобряване на обществените поръчки, с вътрешния контрол, който се осъществява преди обявяване на обществена поръчка. Всичко в тази посока е допустимо като дейности. По електронната поща на членовете на КН ще бъде из pratена такава информация по съответните приоритетни оси и съответни дейностите, които могат да бъдат финансираны по линия на техническа помощ.

Закриване на заседанието на КН на ОПРР 2014-2020

Г-жа Деница Николова благодари за вниманието, въпреки продължителното и настено с информация заседание. Все повече се върви в посоката за концентриране на усилията в хода на изпълнение на Програмата. През следващата седмица ще има комуникация по електронен път, за да може да се уточнят и финализират окончателните критерии за оценка на проектни предложения и инвестиционна програма. Г-жа Николова отбелаяза, че по отношение на критериите за приоритетни оси 1 и 7 трябва да се вземе решение чрез писмена процедура. В заключение г-жа Николова каза, че решението за предварително изпълнение на Програмата е изключително важно, за да може УО да стаптира всички подготвителни дейности за изпълнението на Програмата. Г-жа Николова изрази надежда, че в рамките са следващите седмици, съгласно думите на представителите на ЕК, ще се получи и официалното одобрение на Програмата, което ще позволи нейното стаптиране и плавно изпълнение. УО към момента е предоставил първоначалния пакет от информация, който да бъде стапта и основата за бъдеща реализация всички мерки по ОПРР 2014-2020.

УТВЪРДИЛ:

ДЕНИЦА НИКОЛОВА,
Председател на КН на ОПРР,
Ръководител на УО на ОПРР и
Заместник-министър на регионалното
развитие и благоустройството

АСЯ СТАНКОВА,
Заместник-председател на КН на ОПРР,
Заместник-ръководител на УО на ОПРР
и и.д. главен директор на ГД ПРР

